

be|ret sb., -(t)en, -(t)er,
-(t)erne (en damehat)

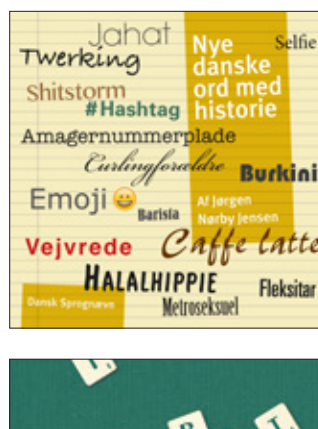
be|ret|ning sb., -en, -er, -erne
be|ret|te vb., -r, -de, -t
be|ret|ter sb., -en, -er, -erne

Dansk Sprognævn

be|ret|til|ge vb., -r, -de, -t (give
nogen en til)

Årsberetning 2016

be|ret|til|gelse sb., -en (en
lig grund til at noget skal
eksistere el. gælde); have
berettigelse

Om Dansk Sprognævn

Dansk Sprognævn er en statslig forskningsinstitution under Kulturministeriet. Nævnet arbejder på videnskabeligt grundlag med at følge det danske sprogs udvikling. Med basis i denne viden giver vi råd og oplysning om sproget og sprogets status og fastlægger den danske retskrivning. Sprognævnet samarbejder med offentlige institutioner, organisationer og førende sproglige forskningsmiljøer både nationalt og internationalt.

Nævnet blev oprettet i 1955 og består af et forsknings- og informationsinstitut, en bestyrelse og et repræsentantskab. I forsknings- og informationsinstituttet arbejder 11 fastansatte forskere og videnskabelige medarbejdere, 3 administrative medarbejdere og et tilsvarende antal midlertidigt ansatte, studentermedhjælpere og praktikanter under ledelse af en direktør. Repræsentantskabet består af op til 43 repræsentanter for forskellige institutioner og sammenslutninger som arbejder med det danske sprog, fx Stats-, Justits-, Kultur- og Undervisningsministeriet, universiteterne, radio og tv samt lærernes, journalisternes, forfatternes og skuespillernes foreninger.

Sprognævnet er desuden hjemsted og sekretariat for Dansk Tegnsprogråd, som er oprettet med virkning fra 1. januar 2015 ved en ændring af Lov om Dansk Sprognævn (lov nr. 517 af 26.05.2014). Tegnsprogrådet består af 5 medlemmer som repræsenterer institutioner og organisationer som arbejder med tegnsprog og brugere af tegnsprog.

Mission

Dansk Sprognævn har til opgave at følge det danske sprogs udvikling, at give råd og oplysninger om det danske sprog og at fastlægge den danske retskrivning.

Vision

Dansk Sprognævn er en udadvendt forsknings- og informationsinstitution som styrker sprog og kommunikation i det danske samfund og hjælper alle til at udtrykke sig på et klart og formålstjenligt sprog. I alle sine aktiviteter holder nævnet en

passende balance mellem sprogets funktioner som bærer af tradition og som spejl af samtidens kultur og samfundsforhold.

Hovedopgaver

Nævnets opgaver er fastsat ved lov nr. 320 af 14.5.1997 om Dansk Sprognævn, ændret ved lov nr. 1171 af 10.12.2008 og lov nr. 517 af 26.05.2014.

Ifølge denne lov har nævnet tre hovedopgaver:

- at give råd og oplysninger om det danske sprog, udbrede kendskabet til sproglige normer og udbrede viden om sprogholdninger og sproglige strategiers betydning for kommunikationen. At registrere og bearbejde de afgivne råd og oplysninger så de kan genanvendes i oplysningsarbejdet og publiceres til gavn for offentligheden.
- at fastlægge den danske retskrivning og redigere og udgive den officielle danske retskrivningsordbog, jf. retskrivningsloven.
- at tilvejebringe viden om det danske sprogs udvikling, anvendelse og status ved at indsamle nye ord mv., bearbejde det indsamlede materiale og gøre denne viden tilgængelig for offentligheden i bøger og tidsskrifter.

Dansk Tegnsprogråd har fået til opgave at udarbejde principper og retningslinjer for arbejdet med at følge og dokumentere dansk tegnsprog og at give råd og oplysning om dansk tegnsprog.

Sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd (Afdeling for Dansk Tegnsprog) har til opgave at besvare henvendelser om dansk tegnsprog og vejlede om tegnsprogsbrug, samarbejde med relevante interessegrupper og institutioner indenfor tegnsprogsområdet og sekretariatsbetjene Dansk Tegnsprogråd.

Sprognævnet har en særlig forpligtelse til at samarbejde med sprogråd og -nævn i Norden, og nævnet samarbejder også med tilsvarende institutioner i Europa.

Indhold

Forord · 5

Årsberetning 2016 · 6

Medlemmer · 6

Medarbejdere · 7

Møder · 8

Dansk Tegnsprogråd · 10

Tværgående funktioner · 11

Samarbejde med andre institutioner · 14

Oplysning og rådgivning · 17

Spørgsmål og svar · 17

Elektronisk svarbase · 17

Sprognævnets hjemmeside og netjenester · 18

Sprogportalen sproget.dk · 19

Vejledning mv. · 21

Nævnet i medierne · 21

Nævnet på de sociale medier · 22

Formidling af viden til uddannelsesinstitutionerne · 23

Formidling af viden til offentlige institutioner · 23

Oplysning og rådgivning om dansk tegnsprog · 23

Normering · 25

Retskrivningsordbogen · 25

Samarbejde med Microsoft · 26

Forskningsberetning for 2016 · 27

Forskningsudvalget · 27

Interne forskningsprojekter · 28

Eksternt finansierede forskningsprojekter · 34

Publikationer · 37

Aktivitetsplan for 2017 · 45

Årets økonomiske resultat · 47

Forord

2016 stod i digitaliseringens tegn. Ganske vist har nævnet igennem mange år arbejdet med at digitalisere samlinger, excerpter og ordbøger, og ganske vist har der igennem flere år været websider og sprogportaler som dsn.dk og sproget.dk, men nævnet har dog stadig holdt fast ved at visse ting kom på tryk, som fx forskningspublikationer og Nyt fra Sprognævnet og ikke mindst årsberetningen. De bliver nu også digitale.

Allerede nu er 5 forskningspublikationer tilgængelige på publikationsplatformen OJS som stilles til rådighed af Statsbiblioteket (nu: Det Kongelige Bibliotek), og som det sidste følger nu nævnets konferenceserie efter. Det er ligeledes besluttet at Nyt fra Sprognævnet fra og med 2017 skal udkomme gratis elektronisk, og at abonnenterne i stedet for det trykte blad kan abonnere på et elektronisk nyhedsbrev, som de får i deres elektroniske postkasse hver gang der udkommer et nyt nummer.

Heller ikke årsberetningen går ram forbi. Årsberetningen for 2016 udkommer kun elektronisk og vil kunne læses på nævnets hjemmeside, og sådan bliver det fremover.

Et af argumenterne for at gå i den digitale retning er naturligvis økonomi. Udgifterne til trykning og ikke mindst porto er i de seneste år løbet i vejret, og den administrative håndtering af de mange publikationer og abonnenter kræver et betydeligt antal arbejdstimer. Men det er ikke det eneste argument – det har nemlig vist sig at de elektroniske publikationer når meget længere ud. Typisk udkommer fx vores videnskabelige publikationer i 200-300 eksemplarer – men her i slutningen af året kunne vi se at der på publikationsplatformen i løbet af 2016 er blevet downloadet 55.000 artikler.

Alligevel er det lidt vemodigt helt at give slip på den trykte bog, og derfor vil vi fortsat udgive visse ting på tryk, og så kæle ekstra meget for det. Det skete allerede i 2016 med Jørgen Nørby Jensens bog „Nye danske ord med historie“, som blev udgivet i et handy format med et frisk layout i begyndelsen af december, og som i løbet af en måned nåede at blive solgt i 1400 eksemplarer.

Det elektroniske format er kommet for at blive, og nævnet har i 2016 styrket sin tilstedeværelse på de sociale medier med en Facebookprofil og en Twitterprofil og har hurtig fået mange følgere. Det handler om at gøre viden om sprogets udvikling og aktuel dansk sprogbrug tilgængelig der hvor brugerne er – og brugerne har tydeligvis taget godt imod vores tilbud.

Jørn Lund

Formand

Sabine Kirchmeier

Direktør

Årsberetning 2016

MEDLEMMER

Repræsentantskab for perioden 1.1.2016-31.12.2016

Center for Læseforskning, lektor *Mads Poulsen*
Center for Sprogteknologi, seniorforsker *Bolette Sandford Pedersen*
Danmarks Lærerforening, lærer *Greta Jørgensen*
DR, sprogredaktør *Martin Kristiansen*
Dansk Forfatterforening, forfatter *Ellen Boen*
Dansk Journalistforbund, journalist *Lotte Dahlmann*
Dansk Skuespillerforbund, skuespiller *Henrik Petersen*
Dansk Standard, korrekturlæser *Helen Købke*
Danske Medier, redaktør *Jens Grund*
Danske Skønlitterære forfattere, forfatter *Ida Jessen*
Danske Universiteter, prodekan *Henrik Busch*
Danske Universiteter, lektor *Lise Lotte Weilgaard Christensen*
Danske Universiteter, lektor *Dorthe Duncker*
Danske Universiteter, lektor *Hans Götzsche*
Danske Universiteter, lektor *Inger Schoonderbeek Hansen*
Danske Universiteter, professor *Lars Heltoft*
Danske Universiteter, professor *Jørgen Lange Thomsen*
Dansklærerforeningen (gymnasiet), lektor *Ivar Lærkesen*
Dansklærerforeningen (læreruddannere), lektor *Hanne Beermann*
DANTERMcentret, professor *Bodil Nistrup Madsen*
Det Danske Akademi, forfatter og oversætter *Pia Juul*
Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, seniorredaktør *Henrik Lorentzen*
Digitaliseringsstyrelsen, redaktionschef *Lisann Troelsen*
EU's sprogtenester, juristlingvist *Rie Kofoed*
Folketingets Administration, redaktionssekretær *Anne Jensen*
Forbundet Kommunikation og Sprog, forbundsformand *Per Lindegaard Hjorth*
Foreningen Norden, organist *Bente Dahl*
Grænseforeningen, generalsekretær *Knud-Erik Therkelsen*
Justitsministeriet, kontorchef *Anne Berg Mansfeld-Giese*
Kulturministeriet, journalist *Birgit Meister*
Kulturministeriets institutioner, direktør *Michael Wright*
Kulturministeriets Stednavneudvalg, institutleder *Bente Holmberg*
Lektoratsudvalget, lektor *Nina Møller Andersen*
Ministeriet for Børn og Undervisning, undervisningskonsulent *Benedikte Kieler*
Modersmål-Selskabet, translatør *Jørgen Christian Wind Nielsen*
Uddannelsesforbundet, formand *Dan Sæderup*
Professionshøjskolernes Rektorkollegium, rektor *Stefan Hermann*
Statsministeriet, konsulent *Anita Furu*

Translatørforeningen, translatør *Michael T. Tettinek*
TV2, sprog-, stemme- og værtscoach *Lisbeth Eskelund Madsen*
Personligt medlem, professor *Frans Gregersen*
Personligt medlem, professor *Jørn Lund*

Bestyrelsen

- *Jørn Lund* (formand)
- *Dorthe Duncker* (næstformand)
- *Henrik Busch*
- *Frans Gregersen*
- *Bente Holmberg*
- *Birgit Meister*
- *Jørgen Schack* (medarbejderrepræsentant)

MEDARBEJDERE

Til nævnets forsknings- og informationsinstitut har der i 2016 været knyttet følgende medarbejdere:

Videnskabeligt personale

Margrethe Heidemann Andersen, cand.mag., ph.d., seniorforsker, 34 t. fra 1.3.2016

Philip Diderichsen, cand.mag., ph.d., videnskabelig medarbejder

Pia Jarvad, cand.mag., seniorforsker 30 t. og seniorordning 80 % til 30.4.2016

Eva Skafte Jensen, dr.phil., seniorforsker

Jørgen Nørby Jensen, cand.mag., seniorkonsulent

Anita Ågerup Jervelund, cand.mag., seniorkonsulent. Stedfortræder for direktøren

Sabine Kirchmeier, cand.mag., ph.d., direktør

Anne Kjærgaard, cand.mag., ph.d., postdoc, projektforsker til 30.9.2016 med opgaver fordelt mellem Sprognævnet og Afdeling for Dansk Tegnsprog, forsker fra 1.10.2016 fordelt mellem Sprognævnet og Afdeling for Dansk Tegnsprog

Anna Kristiansen, cand.mag., ph.d.-studerende til 29.2.2016

Anni Renner Mortensen, bibliotekar 30 t., 37 t. fra 1.9. til 31.12.2016

Ida Elisabeth Mørch, cand.mag., seniorkonsulent

Janne Boye Niemelä, cand.mag., videnskabelig medarbejder 20 t. Afdeling for Dansk Tegnsprog

Lene Rotne, cand.mag., ph.d.-studerende

Jørgen Schack, cand.mag., seniorforsker

Katrine Lund Støiholm, cand.mag., videnskabelig medarbejder, 37 t. fra 1.11.2016

Kontorpersonale

Marianne Dall, kontormedarbejder 30 t. til 1.5.2016

Anette Klett, fuldmægtig 30 t., 37 t. fra 1.12.2016

Timelønnet medhjælp

Kenneth Andersen, stud.mag. 8 t. fra 1.9.2016

Sune Just Christensen, stud.mag. 25 t. fra 1.1.2016

Catrine Faarbæk, stud.mag. til 31.3.2016

Lasse Halberg Haarbye, stud.mag. 8 t. fra 17.5.2016

Karen Holk Jeppesen, stud.mag. 8 t. fra 1.4.2016, 12 t. fra 1.9.2016

Emma Hove Jørgensen, stud.mag. 12 t. fra 1.12.2016

Katrine Lassen Jørgensen, stud.mag. til 31.3.2016

Anna Kali, stud.mag. 8 t. fra 1.10.2016

Michael Kramer, stud.mag. 12 t. fra 1.3.2016.

Katrine Lund Støiholm, stud.mag. 25 t. til 30.9.2016, 37 t. fra 1.10. til 31.10.2016

Zeerak Mustafa Waseem, stud.mag. til 31.7.2016

Konsulenter

Pia Jarvad, cand.mag., seniorforsker 8 t. fra 1.5.2016

Ansættelse i løntilskud

Catrine Voigt, cand.mag., fra 15.10.2016

MØDER

Repræsentantskabsmøder

Repræsentantskabet har holdt to møder i 2016.

På det første møde, som blev holdt den 15.4.2016, drøftede repræsentantskabet årsberetningen, kommareglerne og nævnets publikationer og formidling, især mulighederne for at inddrage de sociale medier.

Det andet møde, som blev holdt 7.10.2016, handlede især om evalueringen af repræsentantskabsperioden og visionerne for de kommende år. Endvidere blev repræsentantskabet orienteret om den årlige opdatering af Retskrivningsordbogen på nettet. Mødet satte således punktum for den 2. repræsentantskabsperiode efter at den nye organisation trådte i kraft. I foråret 2016 blev udpegningen af nye medlemmer igangsat, og allerede i slutningen af året forelå beskikkelserne for repræsentantskabet for 2017-2020 på nær de personlige medlemmer, som skal udpeges i begyndelsen af 2017.

Referater af repræsentantskabets møder kan ses på nævnets hjemmeside under menupunktet „organisation“.

Bestyrelsesmøder

Bestyrelsen har i 2016 holdt fire møder, heriblandt et heldagsseminar, hvor man bl.a. diskuterede kommareglerne og visionerne for nævnets arbejde samt planlagde repræsentantskabsmøderne. Bestyrelsen gjorde en ihærdig indsats for at sikre nævnets økonomi, men desværre var det ikke muligt at få Kulturministeriet til at friholde nævnet for en række besparelser dels som følge af nævnets flytning til

Radiohuset, dels som følge af de generelle besparelser som statsinstitutionerne er blevet pålagt. Endvidere godkendte bestyrelsen instituttets forslag til digitalisering af Nyt fra Sprognævnet og nævnets oprettelse af profiler på Facebook og Twitter. Referater af bestyrelsens møder kan ses på nævnets hjemmeside under menupunktet „organisation“.

Fagrådsmøder

Fagrådet for retskrivning

Fagrådet for retskrivning skal først og fremmest godkende normændringer af ikke-principiel karakter i ordbogen, fx dobbeltformsændringer og ændringer i paragrafferne i retskrivningsreglerne, og skal derudover være opmærksom på hvilke ændringer der kunne være principielle og derfor skal forelægges repræsentantskabet. Fagrådet har desuden til opgave at følge den overordnede redigering af den alfabetiske del af ordbogen og at være rådgivende mht. fx ordudvalget i ordbogen. Dette gælder også den løbende opdatering af den digitale ordbog, som i 2016 er blevet forøget med bl.a. 246 nye opslagsord.

Derudover kan fagrådet drøfte spørgsmål ifm. publicering af Retskrivningsordbogen på de forskellige platforme og forholdet mellem den trykte og den digitale ordbog.

Fagrådet har i 2016 bestået af Lars Heltoft, Inger Schoonderbeek Hansen, Henrik Lorentzen (formand) samt af direktør Sabine Kirchmeier og redaktionsgruppen, som består af Anita Ågerup Jervelund (sekretær), Margrethe Heidemann Andersen og Jørgen Nørby Jensen.

I 2016 har fagrådet holdt to møder. På begge møder blev redaktionens forslag til nye opslagsord og andre tilføjelser til den digitale ordbog drøftet. Fagrådet har desuden drøftet en henvendelse fra to af repræsentantskabets medlemmer, Rie Kofoed og Anne Jensen, som indeholdt et ønske om en mere brugervenlig udformning af retskrivningsreglerne.

Fagrådet for publikationer

Dansk Sprognævns fagråd for publikationer har til formål at udvikle og kvalitets sikre nævnets publikationer, først og fremmest Nyt fra Sprognævnet, artikler som publiceres på nettet og diverse andre udgivelser. Hvad angår Nyt fra Sprognævnet, har fagrådet til opgave at godkende svar som skal offentliggøres. Derudover har fagrådet rådgivende funktion i forhold til nævnets publiceringsstrategi og den samlede publikationsportefølje. Fagrådet kan også foreslå nye publikationer. Fagrådet har en funktionsperiode på 4 år og følger repræsentantskabsperioden.

Fagrådet har i 2016 bestået af i alt fire medlemmer. Fra repræsentantskabet har Anne Jensen (formand for fagrådet) og Nina Møller Andersen deltaget. Fra instituttet har Sabine Kirchmeier og Jørgen Nørby Jensen (sekretær for fagrådet) deltaget.

Fagrådet for publikationer har i 2016 holdt fire møder, og medlemmerne har derudover været i jævnlig mailkontakt. På møderne er især artikler og svar til Nyt

fra Sprognævnet blevet behandlet, ligesom nævnets publiceringsstrategi er blevet diskuteret.

Med udgangen af 2016 nedlægges fagrådet for publikationer. Det erstattes af en intern redaktionsgruppe.

Fagrådet for sprogteknologi og fagsprog

Fagråd for sprogteknologi og fagsprog bestod til og med 2016 af Dorthe Duncker, Bodil Nistrup Madsen, Bolette Sandford Pedersen (formand), Lotte Weilgaard, Rie Kofoed, Philip Diderichsen (sekretær) og Sabine Kirchmeier. Samtlige repræsentantskabsmedlemmer i fagrådet går af efter denne repræsentantskabsperiode, så fagrådet skal nykonstitueres i 2017. Fagrådet har til formål at udvikle og følge Sprognævnets initiativer indenfor fagsprog og sprogteknologi. Blandt de overordnede emner der falder ind under fagrådets arbejde, er

- Sprognævnets behandling af fagsprog og særlige initiativer indenfor fagsprog
- udviklingen af sprogresurser både nationalt og internationalt der kan have betydning for udviklingen af dansk fagsprog og sprogteknologi, fx en national sprogbank og en national termbank
- håndteringen af dansk i forbindelse med moderne teknologi, fx talegrænseflader til mobiltelefoner, kommunikation på dansk med robotter og lign.
- overvågning af om og i givet fald hvordan sprogudviklingen påvirkes af brugen af sprogteknologiske produkter som maskinoversættelse, talegenkendelse og skrivestøtteværktøjer som fx stavekontrol
- problemstillinger vedr. automatisk datafangst fra bl.a. internettet og de sociale medier samt håndtering af store datamængder
- problemstillinger vedr. rettigheder til sproglige data, fx i ophavsretsloven, persondataloven og forvaltningsloven.

Fagrådet drøfter endvidere Sprognævnets egne sprogteknologiske og fagsproglige tiltag, fx indsamling og opmærkning af data, udviklingen af ordlister, taggere og korpus- og søgeværktøjer, samt i hvilket omfang disse kan stilles til rådighed for at stimulere udviklingen af dansk sprogteknologi.

Fagrådet færdiggjorde i 2016 den i 2015 påbegyndte artikelserie om dansk sprogteknologi i Nyt fra Sprognævnet. Fagrådet tog som opfølgning initiativ til en kronik om emnet, som kom i Politiken i september 2016. Artiklerne er blevet læst med interesse, bl.a. af Folketingets kulturudvalg, der sidenhen har planlagt en sprogteknologisk høring i Folketinget ultimo marts 2017.

DANSK TEGNSPROGSRÅD

Sprognævnet er hjemsted og sekretariat for Dansk Tegnsprogsråd. Rådet består af 5 medlemmer som repræsenterer institutioner og organisationer som arbejder med tegnsprog og er brugere af tegnsprog.

Navn	Indstillet af	Ansæt ved
Elisabeth Engberg-Pedersen (formand)	Dansk Sprognævn	Københavns Universitet
Bo Hårdell	Danske Døves Landsforbund	Tegnsprogstolken.dk
Hanne Langeland	Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold	Socialstyrelsen
Jette Kristoffersen	Uddannelses- og Forskningsministeriet	Center for Tegnsprog – Tolkeuddannelsen (UCC)
Ole Ravnholt	Dansk Sprognævn	

Tegnsprogrådet.

Ved sekretariatet for Dansk Tegnsprogråd (også kaldet Afdeling for Dansk Tegnsprog) er der ansat to videnskabelige medarbejdere på deltid, Janne Boye Niemelä (20 timer om ugen) og Anne Kjærgaard (17 timer om ugen). Desuden har afdelingen tilknyttet stud.polyt. Kenneth Andersen (studentemedhjælper, 7 timer om ugen) og cand.mag. Catrine Voigt (i praktik med løntilskud 22.8.2016-14.10.2016 og ansat i job med løntilskud 15.10.2016).

En del af afdelingens arbejde i 2016 har bestået i at indrette afdelingen, bl.a. ved at indrette et videostudie til optagelse af videoer af dansk tegnsprog, etablere arbejds-gange og udarbejde en række dokumenter, bl.a. en strategi for Dansk Tegnsprogråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog, en forretningsorden og en mediestrategi.

Dansk Tegnsprogråd afholdt 3 møder i løbet af 2016 og afholdt desuden et internt seminar for rådsmedlemmerne om hvilke former for tegnsprog rådet og afdelingen fokuserer på.

TVÆRGÅENDE FUNKTIONER

Biblioteket

Bibliotekaren varetager udover biblioteksfunktionen også administrative opgaver bl.a. med tilknytning til nævnets forlagsvirksomhed og hjælper forskerne med literatursøgninger, referenceopgaver og andre ad hoc-opgaver.

Bibliotekarens arbejde er primært at få ryddet op i samlingerne og skabe ensartethed, overblik og kontinuitet. Der har gennem årene været forskellige måder at klassificere bøgerne på, hvilket selvsagt ikke er hensigtsmæssigt. For at tilgodese forskernes behov og få det fulde udbytte af biblioteket er der derfor iværksat en delvis omklassificering.

Dansk Sprognævns forlag

Sprognævnet har gennem alle årene udgivet forskellige bøger og hæfter. I de senere år er udgivelsesvirksomheden vokset til et egentligt forlag som tager sig af alle trin i udgivelsesprocessen, fra ide over indhentning af tilbud fra eksterne (grafikere, illustratører og trykkerier) til redaktionelt arbejde, satskorrektur, markedsføring og salg.

Publikationerne spænder over følgende typer: rapporter fra afholdte seminarer eller konferencer i Sprognævnets konferenceseerie, nye bøger i Dansk Sprognævns skrifter, årsberetning og tidsskrifter via publikationsplatformen OJS (dvs. Statsbibliotekets open access-plattform OJS (Open Journal System)).

januar	Nordiske Studier i Leksikografi	OJS
maj	Ida Elisabeth Mørch: Korrekt stavning. Den lille hjælper.	I skriftserien, men udkommet
	Dansk Sprognævnets skrifter 47	hos Dafolo Forlag
juli	NyS 50	Eget forlag, tryk og OJS
	Årsberetning 2015	Eget forlag, tryk
august	Anita Ågerup Jervelund og Jørgen Schack: Den der skriver <i>d</i> i gjort. Staveproblemer i folkeskolens ældste klasser.	
	Dansk Sprognævnets skrifter 48	Eget forlag, tryk
	Klart sprog i Norden	Eget forlag, OJS
oktober	Sprog i Norden	Eget forlag, OJS
	Ny forskning i grammatik 23	Eget forlag, OJS
november	LexicoNordica 21	Nordisk Forening for Leksikografi, OJS
december	Jørgen Nørby Jensen: Nye danske ord med historie	
	Dansk Sprognævnets skrifter 49	Eget forlag, tryk
december	NyS 51	Eget forlag, OJS

Udgivelser i 2016.

Arbejdet med publikationsplatformen indbefatter retrodigitalisering, det vil sige skanning af ældre trykte serier og tidsskrifter. I 2016 drejede det sig om 22 bind af Ny forskning i grammatik. I 2016 er der foretaget ca. 55.000 downloads af videnskabelige artikler på OJS.

Sprognævnets forlag forsøger at udvikle en mere udadvendt profil ved at tilpasse markedsføringen af de meget forskellige udgivelser efter målgruppe. Som noget nyt har forlaget i år forsøgt sig med dagbladsannoncering kombineret med en post-kortkampagne.

Som supplement til øvrige salgskanaler har Sprognævnet etableret en webshop (www.dsn-webshop.dk) i samarbejde med Mercoprint A/S. Formålet er at hjemmesidens besøgende har hurtig adgang til køb af vores publikationer.

Forlagsarbejdet varetages af Anni Renner Mortensen og Ida Elisabeth Mørch.

Nyt fra Sprognævnet

Nævnet besluttede i 2016 at omlægge udgivelsen af Nyt fra Sprognævnet til gratis distribution via et elektronisk nyhedsbrev. Det skete i lyset af at udgifterne til porto og administration af abonnenter var steget så voldsomt at omkostningerne ved udgivelsen af det trykte blad ikke længere stod mål med indtægterne. Samtidig har antallet af abonnenter været jævnt faldende. I 2016 var der 2068 abonnenter svarende til et fald på 11 %. Der arbejdes på at artiklerne i bladet i højere grad bringes i spil og synliggøres for flere via de sociale medier og nævnets hjemmeside.

Administration

Nævnets administration varetages af en gruppe bestående af direktøren, en bogholder, som også varetager lønopgaver, samt tre videnskabelige medarbejdere, som ved siden af deres faglige opgaver også løser administrative opgaver såsom lokal it-support, telefonpasning, posthåndtering, viceværtfunktioner, indkøb, praktisk

støtte til konferencer, salg af publikationer og administration af fx abonnenter af Nyt fra Sprognævnet og NyS. Nævnets it-infrastruktur varetages overordnet af Statens It. Infrastrukturen til nævnets drifts- og lønregnskab varetages af Statens Administration.

Desværre mistede vi i foråret 2016 vores gode kollega Marianne Dall, som døde ganske pludseligt. Nævnet valgte ikke at genbesætte stillingen, men at skære ned på de administrative opgaver, bl.a. kunne administrationen af abonnenter til Nyt fra Sprognævnet spares ved overgangen til elektronisk distribution.

Nævnet har måttet konstatere at flytningen af forskellige funktioner under Statens Administration, især HR- og regnskabsfunktioner, har medført en øget belastning for nævnets administrative medarbejdere. Det har derfor været nødvendigt i 2016 at øge de administrative lønudgifter på bekostning af kerneområderne for at opfylde nævnets løn- og regnskabsforpligtelser. Det samme vil formentlig være tilfældet i 2017 og fremover.

Løn og personale

Nævnets sikkerheds- og samarbejdsudvalg har i 2016 især fulgt udviklingen i nævnets økonomi samt planlagt den lovpligtige undersøgelse af arbejdsmiljøet. Nævnets studentermedarbejdere har en observatør i udvalget.

Økonomi

Sprognævnet har i forbindelse med flytningen til nye lokaler i det gamle radiohus på Rosenørns Allé 22 fået revurderet bevillingen. Nævnet har fra 2016 og frem til 2019 fået tilført 0,5 mio. kr., fra 2020 falder beløbet til 0,4 mio. kr. Bevillingsreguleringen dækker afskrivninger og finansielle udgifter i forbindelse med ombygning af lokaler.

Nævnet har i løbet af 2016 tilpasset sit udgiftsniveau til den økonomiske situation ved at undlade at genbesætte 1½ forskerstilling og ½ administrativ stilling samt ved at foretage en række besparelser på driften. Samtidig er nogle af målene i rammeaftalen for 2015-2018 blevet tilpasset den lavere økonomiske ramme.

Nævnet har haft højere indtægter end sædvanligt via indtægtsdækket virksomhed (kurser, konsulentytelser mv.), hvilket trods de pålagte besparelser har gjort det muligt at fastholde produktiviteten stort set på samme niveau som i 2015. Endvidere er der indgået nye strategiske alliancer med private virksomheder og offentlige institutioner som bidrager til udvikling af nye tiltag som kommer sprogbrugerne til gode og understøtter udbredelsen af viden om et klart og formålstjenligt dansk: Vi har sammen med firmaet Edutasia udviklet et gratis online kommakursus, vi samarbejder med Ordbogen.com om undervisningsplatformen Educas og med Microsoft om forbedringen af den danske stavekontrol.

Nævnet går ud af 2016 med et overskud på 3.375 kr.

Netværket for sprognævne i Norden

I 2016 har netværkets nordiske bevilling udgjort 250.000 kr. Formandskabet for netværket varetages af det land som har varetaget det nordiske formandskab i det forudgående år. I 2016 lå formandskabet i Danmark, i 2017 ligger det i Finland.

Netværket har prioriteret at afholde et årligt netværksmøde og et nordisk sprog-møde. Sprogmodet organiseres af det land som har formandskabet det pågældende år. I 2016 blev sprogmodet afholdt i Vasa i Finland. Endvidere er der nedsat en række arbejdsgrupper der skal søge at finde ekstern finansiering til projekter på de områder som netværket har prioriteret. Det drejer sig bl.a. om sprogteknologi, klarsprog, fagsprog, tegnsprog og en udvidelse af den nordiske børneordbog.

Europæisk samarbejde

Sprognævnet er medlem af den Europæiske Samarbejdsorganisation for Nationale Sproginstitutioner (EFNIL). Nævnet har siden 2006 været repræsenteret i organisationens bestyrelse og haft næstformandsposten siden 2009 (genvalgt i 2015).

Medlemsorganisationerne er nationale institutioner hvis arbejdsområder er forskning, dokumentation og strategi/politik i forbindelse med de officielt anerkendte standardsprog indenfor EU's medlemslande. Der er p.t. 42 ordinære og associerede medlemmer.

Temaet på årsmødet 2016, som fandt sted i Warszawa, var sproglige stereotyper og fordomme. EFNIL har i kølvandet på årsmødet nedsat en arbejdsgruppe for klarsprog, hvor bl.a. Danmark, Norge og Finland er repræsenteret.

Nævnet har i 2016 fortsat været projektleder på projektet European Language Monitor (ELM) som formidler de væsentligste aspekter af sproglovgivningen i alle EU-lande og et antal europæiske lande udenfor EU. ELM's hjemmesiden indeholder bl.a. nøgletal for sproglig praksis, fx valg af undervisningssprog i skoler og på universiteterne samt citater fra love og bekendtgørelser mv. på engelsk og på originalsproget. Den kan ses på www.efnil.org/projects/elm. Der er igangsat en ny runde af ELM i 2016.

EFNIL har en hjemmeside, www.efnil.org, hvor man kan finde yderligere oplysninger.

Sprognævnet deltager via EFNIL endvidere i EU-initiativet *Cracking the Language Barrier*, et netværkssamarbejde der skal udvikle metoder til at overvinde sprogbarriererne i Europa, samt i EU-projektet ELRC, som har til formål at forbedre adgangen til automatisk oversættelse for offentlige institutioner i EU på basis af EU's maskinoversættelsesprogram mt@eu. Projektet er en del af EU's infrastrukturprogram til fremme af det digitale indre marked. Nævnet har bl.a. afholdt en velbesøgt EU-workshop om maskinoversættelse for offentlige institutioner som fandt sted i København i foråret 2016.

Danske samarbejdspartnere

Det Danske Akademi

I september 2010 indgik nævnet en aftale med Kulturministeriet og Det Danske Akademi således at akademiet fremover påtager sig en ny rolle i sprogdebatten så litteraturens bidrag til det danske sprog og dets vækst kan styrkes.

Det er aftalt at Det Danske Akademi vil tage følgende konkrete initiativer:

- Dansk Sprognævn og Det Danske Akademi vil afholde et årligt møde hvor de drøfter det danske sprogs udvikling og mulighederne for yderligere fælles tiltag.
- Det Danske Akademi vil afgive skriftlige responsa på Dansk Sprognævns forslag til ændringer i dansk retskrivning.
- Det Danske Akademi vil opfordre sine medlemmer til i højere grad at deltage i sproglaterede arrangementer, som fx Kulturnatten eller Sprogets Dag.
- Det Danske Akademi vil opfordre danske forlag til at give Dansk Sprognævn og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab adgang til at søge ord i elektroniske udgaver af litterære værker.

Der har ikke været afholdt fælles arrangementer mellem de to institutioner i 2016.

Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL)

Sprognævnet driver sprogportalen sproget.dk i samarbejde med DSL, og de to institutioner samarbejder i øvrigt om indsamling af nye ord og om indsamling og bearbejdning af store tekstmængder.

Andre kontakter

Flere af nævnets medarbejdere er endvidere engageret i faglige selskaber og institutioner mv.:

Margrethe Heidemann Andersen er medlem af redaktionen af Nydanske Sprogstudier (NyS) og er desuden projektleder for svarbasen. Hun foretager endvidere fagfællebedømmelser, bl.a. for Nordic Journal of Linguistics.

Philip Diderichsen er sekretær for fagrådet for fagsprog og sprogteknologi.

Pia Jarvad var medlem af styregruppen for sproget.dk indtil 30.4.2016, og hun har vejledt studerende på forskellige akademiske niveauer i ordforrådemner som afløsningsord, semantik, faste forbindelser og i sprogpolitik og den engelske indflydelse på dansk. Hun er således dansk medlem i netværket Global Anglicism Database.

Jørgen Nørby Jensen er sekretær for fagrådet for publikationer og redaktionssekretær for Nyt fra Sprognævnet. Han er projektleder for netordbogen Nye ord i dansk 1955 til i dag og har desuden ført tilsyn med sproget.dk.

Eva Skafte Jensen er nordisk sekretær, koordinator for Grammatiknetværket, medlem af det Kongelige danske Videnskabernes Selskab, bestyrelsen for Collstrops Fond, bestyrelsen for Selskab for Nordisk Filologi, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, styrelsen for Universitets-Jubilæets danske Samfund og eksternt medlem af forskergruppen Funktionel Grammatik og Pragmatik på Roskilde Universitet. Hun underviser på ph.d.-kurser og deltager jævnligt i bedømmel-

sesarbejde for universiteterne (ph.d.-afhandlinger, stillingsbesættelser, adjunkt-pædagogikumvejledning og -bedømmelse). Hun er beskikket som censor i censorkorpset for dansk på universiteterne og i censorkorpset for lingvistik. Hun er ph.d.-vejleder for Lene Rotne, som er indskrevet som ph.d.-stipendiat ved Institut for Engelsk, Germansk og Romansk, Københavns Universitet. Hun foretager ofte fagfællebedømmelser (for Ny forskning i grammatik, MUDS-rapporterne, Nordic Journal of Linguistics, Arkiv för Nordisk Filologi, Studier i Nordisk, Globe, Skandinaviske Sprogstudier, Acta Linguistica Hafniensia, nationale og internationale sprogvidenskabelige antologier m.fl.); hun er medlem af the editorial board for Nordic Journal of Linguistics, af panelet for foredrag til Gramino, og hun er serieredaktør for Ny forskning i grammatik. Hun er medlem af en international forskergruppe om sproget i de nye digitale kommunikationsformer kaldet *Social media from Nordic to global contexts: Digital data, methods, and analyses*. Sidstnævnte forskergruppe ledes af Marjut Johansson (Finland), Marianne Rathje (Danmark) og Kristy Beers Fägersten (Sverige) og støttes af NOSHS. Sammen med Marianne Rathje (SDU) og Tina Thode Hougaard (AU) leder hun et netværk for dansk forskning i sprogbrug i de nye medier.

Anita Ågerup Jervelund er sekretær for fagrådet for retskrivning og har siden 29.4.2009 været medlem af bestyrelsen for LEDA (Leksikografer i Danmark). Hun har ført tilsyn med sproget.dk og har siden 1.6.2016 været medlem af sproget.dk's styregruppe. Hun er endvidere Sprognævnets repræsentant i Stednavneudvalget.

Sabine Kirchmeier er fortsat medlem af bestyrelsen for EFNIL (siden 21.11.2006, næstformand siden 6.11.2009). Hun blev i 2011 medlem af bestyrelsen for Danske Taler. Hun er desuden medlem af det nordiske netværk LUNAS – *Language Use in Nordic Academic Settings* og medlem af programkomiteen samt reviewer for LUNAS-konferencen i København i foråret 2016. Hun er også reviewer for LREC – *Linguistic Resources and Evaluation Conference*. Hun er endvidere medlem af styregrupperne for Center for Sprogteknologis FKK-projekt *Semantic Processing across Domains*, for projektet *Webtilgængelighed for læsesvage døve*, som styres af Center for Døvblindhed og Høretab, Region Nordjylland, for sprogportalen sproget.dk samt medlem af Terminologigruppen i Danmark. Hun er censor i dansk og datalingvistik på de erhvervsproglige universitetsuddannelser.

Anne Kjærgaard er medlem af de nordiske sprognævns klarsprogsnetværk. Hun er desuden medlem af FORVIR (Forum for Videnmodellering i Offentligt Regi) og Dansk Sprognævns repræsentant i Terminologigruppen.

Jørgen Schack er medlem af Undervisningsministeriets opgavekommission for dansk (læsning, retskrivning og nationale test) og censor i dansk sprog ved Københavns Universitet. Han er endvidere medlem af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. Jørgen Schack har i 2016 været medlem af en ekspertgruppe nedsat af Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet. Ekspertgruppens opgave har været at udarbejde en faglig udredning af digitale udfordringer og muligheder i relation til prøven i dansk retskrivning.

Oplysning og rådgivning

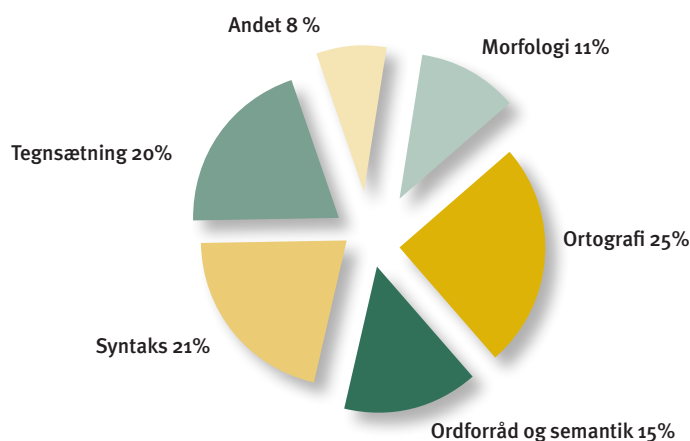
SPØRGSMÅL OG SVAR

Antallet af henvendelser til nævnets telefontjeneste er faldet med 7 %. Til gengæld er antallet af registrerede svar øget med 13 % til 151. Endvidere har der været en stor stigning i distribution af viden via andre kanaler, se nedenfor.

Svarstatistik.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Stigning i %
Telefoniske svar	7909	7792	6780	5435	6170	5575	-7%
Registrerede svar i svarbasen	122	131	123	127	131	151	13 %
Svar publiceret på sproget.dk	95	20	37	94	45	63	29 %

25 % af spørgsmålene har handlet om ortografi, 20 % om tegnsætning, 11 % om orddannelse og bøjning (morfologi), 21 % om syntaks, 15 % om ordforråd og semantik og 8 % om andre forhold, fx etymologi, fonetik og pragmatik. 18 % af spørgsmålene har drejet sig om hvor man skal sætte komma, dernæst er der typisk mange spørgsmål om fx brugen af *hans* og *sin*, *dem* og *de* i relativsætninger, om store eller små bogstaver eller et eller flere ord.

Den procentuelle fordeling mellem spørgsmålene har været forbavsende stabil igennem flere år. Den eneste forskel i forhold til 2015 er at der er et par procent flere spørgsmål om syntaks, og tilsvarende færre i kategorien andet.

ELEKTRONISK SVARBASE

Projektets formål er at sikre at al information er samlet ét sted for nævnets medarbejdere når der skal rådgives og oplyses om det danske sprog. Det er her man kan finde alle registrerede spørgsmål og svar, det er her man kan finde oplysninger om hvad kolleger har skrevet i klummer eller i Nyt fra Sprognævnet, og det er her man kan finde inspiration til formidlings- og forskningsartikler.

I 2016 er der blevet offentliggjort 63 nye spørgsmål og svar på sproget.dk. Desuden fortsætter arbejdet med at indtaste registrerede, mundtlige protokolsvar i den elektroniske svarbase, ligesom søgestrengene til Nyt fra Sprognævnet fortsat løbende bliver indtastet. I januar 2016 blev et søgbart register til Nyt fra Sprognævnet lagt på nævnets hjemmeside.

Projektet ledes af Margrethe Heidemann Andersen, og derudover deltager Ida Elisabeth Mørch og Eva Skafte Jensen i projektet.

S PROGNÆVNETS HJEMMESIDE OG NETTJENESTER

Sprognævnets hjemmeside (www.dsn.dk) præsenterer nævnet og dets virksomhed. Den vigtigste indgang til sproglig rådgivning og opslagsværker på nettet er sproget.dk. På nævnets hjemmeside bringes nyheder om nævnets aktiviteter.

Antallet af besøgende og søgninger på nævnets net tjenester i 2016 er samlet set øget med 5,1 % i forhold til 2015 til i alt 70,6 mio. søgninger om året, svarende til i gennemsnit 193.000 søgninger dagligt. Antallet af søgninger på dsn.dk er faldet med 4,9 %, mens antallet af søgninger i Retskrivningsordbogen på dsn.dk og på ordbogen.com er steget med hhv. 22,5 % og 3,2 % i forhold til 2015. Antallet af søgninger i Nye ord i dansk er i 2016 steget med 4,6 % i forhold til 2015.

Søgning eller besøg på nævnets net tjenester.

Søgning på nævnets net tjenester	2015	2016	Stigning i %
dsn.dk			
Antal sessioner	1.531.227	1.456.600	-4,9 %
Søgninger i Retskrivningsordbogen			
Via dsn.dk	2.366.607	2.898.749	22,5 %
Via ordbogen.com	57.933.544	59.763.809	3,2 %
Nye ord i dansk via dsn.dk			
Antal søgninger	99.259	103.869	4,6 %
sproget.dk			
Antal sessioner	5.205.267	6.362.044	22,2 %
Besøgende/søgninger i alt	67.103.059	70.585.071	5,1 %

Opdateringen af hjemmesiden har i 2016 resulteret i at venstremenuen har fået en række nye menu punkter. Strukturen afspejler nævnets tre hovedopgaver i menu punkterne „Retskrivning“, „Nye ord i dansk“ og „Spørgetelefonen“. Projektgruppen har arbejdet på at navngive menu punkterne sådan at sidens besøgende kan finde frem til det indhold de forventer at finde, fx „Grammatik og komma“. Andre nye menu punkter viser hvad Sprognævnet kan tilbyde bl.a. uddannelsesinstitutioner og organisationer som har brug for konsulent tjenester og kurser – disse punkter omfatter „Skoletjenesten“, „Udgivelser“, „Arrangementer“ og „Book os!“. Dertil kommer menu punktet „Vi arbejder også med“, som omfatter en række undersider om medarbejdernes aktuelle forsknings- og formidlingsprojekter.

Projektgruppen har gennem 2016 truffet beslutning om hjemmesidens nye design. Designet, som vil blive implementeret i 2017, er lavet af grafiker Pernille

Kleinert. En væsentlig bestanddel af designet består af et antal illustrationer som laves af illustratør Katrine Clante.

I forbindelse med at Nyt fra Sprognævnet fra 2017 udgives som et mailnyhedsbrev, har webredaktionen været involveret i at gøre siden klar til at modtage tilmeldinger til maillisten, ligesom der er indgået en designaftale om Nyt fra Sprognævnet med Pernille Kleinert. Dermed kommer det visuelle udtryk mellem hjemmesiden og Nyt fra Sprognævnet til at hænge bedre sammen.

Webredaktionen består af Anni Renner Mortensen, Philip Diderichsen og Ida Elisabeth Mørch (projektleder).

Afdeling for Dansk Tegnsprogs hjemmesider

Afdeling for Dansk Tegnsprog har i løbet af 2016 omstruktureret og udvidet siden dsn.dk/tegnsporg (og tilhørende undersider), bl.a. indeholder siden nu en række svar på spørgsmål om dansk tegnsprog der er blevet stillet til afdelingen i årets løb. I efteråret 2016 gik afdelingen i gang med at etablere en ny side om dansk tegnsprog, dansktegnsporg.dk. Grundlæggende er konceptet for siden det samme som for sproget.dk. Dog gælder det for dansk tegnsprog at der ikke er så mange ressourcer om dansk tegnsprog som man kan tilgængeliggøre via siden. Desuden er den sprogpoltiske situation for dansk tegnsprog noget anderledes end for dansk. Dansk tegnsprog er et minoritetssprog i Danmark, og derfor er sidens indhold både på dansk tegnsprog og på dansk. Målgruppen for siden er personer der har dansk tegnsprog som modersmål, samt personer der behersker dansk tegnsprog på et eller andet niveau. Siden skal bl.a. indeholde spørgsmål og svar om dansk tegnsprog, temasider om forskellige aspekter af dansk tegnsprog, quizzes og nyheder. I løbet af 2016 er der indgået aftale med et konsulentfirma om opsætning og design af siden, og indholdsproduktionen er sat i gang. Siden lanceres på tegnsprogsdagen 13.5.2017. dansktegnsporg.dk er finansieret af afdelingens egne midler.

Sprognævnets webshop

I 2016 fik Sprognævnet i samarbejde med Mercoprint A/S etableret webshoppen dsn-webshop.dk. Den er en naturlig salgskanal for Sprognævnets udgivelser, men der er også håb om at den vil kunne sænke tidsforbruget på administration i forbindelse med andre aktiviteter. Man kan således betale for besøg i Sprognævnets skoletjeneste i webshoppen, ligesom man kan købe foredrag om nævnet og ordlister fra Retskrivningsordbogen.

Anni Renner Mortensen og Ida Elisabeth Mørch har ansvar for kommunikationen med Mercoprint om webshoppen.

S PROGPORALEN SPROGET.DK

Formålet med sproget.dk er at give professionel sproglig hjælp ved at give adgang til svar på sproglige spørgsmål. Desuden giver sproget.dk adgang til officielle og

autoritative ordbøger og opslagsværker og tilbyder oplysning og rådgivning til den nysgerrige og interesserede sprogbruger.

Fra søgefeltet får man bl.a. adgang til Retskrivningsordbogen, Den Danske Ordbog, Ordbog over det danske Sprog, Nye ord i dansk og Schultz' Dansk Synonymordbog; man finder svar på sproglige spørgsmål stillet til Dansk Sprognævn og redaktionen af ordnet.dk, oplysninger om retskrivningsregler, typiske sproglige problemer med tilhørende øvelser, nyttige ordlister mv., og man kan gå i dybden med sproglige temaer som „Udtale“, „Etymologi“, „Ordsprog“ m.fl. I små quizzer kan man derudover teste sin viden om fx typiske retskrivningsproblemer, gamle ord og ordsprog, ord fra vores nabosprog, pendulord mv.

To gange i 2016 er der kommet en portion nye svar fra Sprognævnet på sproget.dk – der er nu 549 svar tilgængelige – en del er fra Nyt fra Sprognævnet, en anden del er redigeret specifikt til sproget.dk.

I forbindelse med en opdatering af ordlisten med indbyggerbetegnelser på sproget.dk inddrog redaktionen sine følgere på de sociale medier. Det gjorde vi blandt andet med det formål at brugernes bidrag og hjælp ville give dem en tættere tilknytning til hjemmesiden.

Kampagnen startede 17.3.2016 med dette opslag:

Vi lagde også opslag på LinkedIn og Instagram, og alle steder fremkom der en række kommentarer med indbyggerbetegnelser fra hele landet.

31.3.2016 sluttede indsamlingen af indbyggerbetegnelser med at vi trak lod om en Retskrivningsordbog. Vinderen blev C. Andersen fra Nakskov.

Udover de brugerindsendte indbyggerbetegnelser blev listen suppleret med betegnelser fra Den Danske Ordbog og Retskrivningsordbogen. Den oprindelige ordliste indeholdt indbyggernavne for danske købstæder som Dansk Sprognævn offentliggjorde i sin årsberetning for 1956-57.

På de sociale medier har interessen for sproget.dk for alvor taget fart det sidste år. I 2016 er sproget.dk's følgerskare på Facebook således steget fra godt 3.500 til 5.000 følgere. Indholdet i de 4 ugentlige Facebookopslag spænder vidt, men især opslag om danske dialekter, typiske sproglige problemer og ny sprogbrug hitter.

Også på Instagram har sproget.dk fået vind i sejlene det seneste år. I 1-2 ugentlige opslag fokuseres der på sproget i det offentlige rum, fx skilte med sjove sprogfejl eller eksempler på kreativ, humoristisk eller nytænkende sprogbrug. I begyndelsen af 2016 fulgte i alt 1.950 brugere sproget.dk på Instagram, med udgangen af 2016 er tallet nået 3.650 – og det stiger støt uge for uge. Mange af følgerne deler deres egne billeder af sprog og sprogbrug med os, og sproget.dk på Instagram er således i høj grad et samarbejde mellem redaktionen og følgerne.

Grundet Laurids Kristians Fahls engagement i andre projekter har DSL's redaktionelle indsats på sproget.dk i det forløbne år været mindre end normalt. Af samme grund blev cand.mag. Trine Bentsen ansat i DSL-regi på sproget.dk i 4 måneder i slutningen af 2016, primært for at afrunde samarbejdet med det digitale bureau Adapt om en forbedring af strukturen på og designet af søgeresultatsiden. Resultatet af samarbejdet blev en brugertestrapport på baggrund af hvilken redaktionen er gået i gang med at se på hvordan sproget.dk – og herunder især søgeresultatlisten – kan struktureres endnu bedre og dermed yderligere forbedre brugernes udbytte af deres besøg på siden.

Siden udvikles og drives i et samarbejde mellem Dansk Sprognævn og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab (DSL). Sprognævnets redaktør er Ida Elisabeth Mørch, og DSL's redaktør er Laurids Kristian Fahl. Desuden er der tilknyttet en programmør (Jonas Nielsen) og studentermedhjælpere fra begge institutioner. På DSN har det i 2016 været Katrine Jørgensen (indtil april 2016), Karen Holk Jepsen (fra april 2016) og Sune Just Christensen.

VEJLEDNING MV.

Medarbejderne i Sprognævnet har holdt foredrag og har medvirket i radio og tv med oplysning om nævnets virksomhed og om sprogproblemer i almindelighed. Nævnet har haft besøg af skoleelever, studerende fra de højere læreanstalter og grupper af sproginteresserede; alle er blevet orienteret om nævnets virksomhed.

Desuden har studerende og forskere konsulteret nævnet i forbindelse med formulering og udarbejdelse af opgaver, specialer, eksamens-, ph.d.- og forskningsprojekter, og de har fået vejledning af nævnets ansatte.

NÆVNET I MEDIERNE

Nævnet har fortsat aktiviteterne med en sprogkolumne i Jyllands-Posten og deltaget i radioprogrammet Sproglaboratoriet i DR's P1, bl.a. de programmer som drejer sig om årets ord. Endvidere leverer nævnet et fast bidrag til bladet Dansk, som udkommer 4 gange om året, samt sproglige indslag i diverse radioprogrammer.

Nævnet har i 2016 leveret markant færre indslag i medierne i forhold til 2015. Det skyldes først og fremmest at der har været færre medarbejdere, og at andre opgaver er blevet prioriteret. Bl.a. har nævnet været mere aktivt på de sociale medier,

og via mediestrategien kommunikerer der mere målrettet om nævnets aktiviteter og tilbud. Nævnet er desuden blevet omtalt en del i aviser og netmedier i løbet af året, nemlig 463 gange.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Interviews radio	31	22	16	27	26	49	35	15	17	9
Interviews tv	3	3	5	10	8	24	11	1	6	2
Interviews aviser/blade	59	37	30	62	79	108	21	14	16	13
Kronikker	5	4	2	1	1	1	0	2	0	1
Læserbreve/debatindlæg	6	6	0	5	7	3	0	0	1	0
Klummer		6	11	12	12	12	12	8	6	7
I alt	104	78	64	117	133	197	79	49	53	32

Mediestatistik.

NÆVNET PÅ DE SOCIALE MEDIER

Nævnet besluttede i foråret 2016 at udfærdige en ny formidlingsstrategi som i højere grad satser på de sociale medier og på at distribuere nyhedsbreve, bl.a. Nyt fra Sprognævnet digitalt. Strategien sigter mod at udbrede kendskabet til nævnet via de kanaler som har flest brugere, og dermed på længere sigt at fastholde og øge antallet af brugere til bl.a. svartjenesten.

Nævnet åbnede 9. november 2016 en Facebook- og en Twitterprofil. Facebookprofilen opdateres normalt 2 gange om ugen og bruges især til at gøre opmærksom på fx nævnets publikationer og tilbud på nævnets hjemmeside og sproget.dk, Twitterprofilen bruges kun til særlige kampagner. I hele december kørte nævnet en sproglig julekalender på Facebook, ligesom der løbende blev fulgt op på afstemningen om årets ord i samarbejde med Sproglaboratoriet på DR P1. Endvidere har Facebookprofilen været brugt til at markedsføre bogen „Nye danske ord med historie“.

Efter ca. 1 måned havde nævnet fået 1111 følgere på Facebook, hvilket må betragtes som et særdeles tilfredsstillende resultat. Siden 2009 har nævnet haft en YouTube-kanal, som der fremover ligeledes skal udvikles mere indhold til.

Sproget.dk har i flere år været til stede på Instagram og Facebook. Også her er antallet af interessenter øget i 2016 (se Sprogportalen sproget.dk).

I foråret 2016 etablerede Afdeling for Dansk Tegnsprog en side på Facebook (<https://www.facebook.com/dansktegnsprog.dsn/>) hvor interesserede kan følge afdelingens arbejde. På siden lægges der især informationer om nye spørgsmål og svar om dansk tegnsprog, og der offentliggøres relevante nyheder om dansk tegnsprog.

FORMIDLING AF VIDEN TIL UDDANNELSESINSTITUTIONERNE

Formålet er at udbrede kendskabet til Sprognævnets ydelser i undervisningssektoren og at styrke kompetencerne i retskrivning og korrekt sprogbrug hos elever og lærere. Initiativerne i forhold til uddannelsessektoren er fortsat i 2016. Fokus har især været opbygning af samarbejdsrelationer i forhold til gymnasieskolen, herunder indsamling af materiale og baggrundsviden. Initiativerne i forhold til folkeskolen er fortsat, og der er lanceret en egentlig skoletjeneste på nævnets hjemmeside med mulighed for køb af foredrag og besøg i nævnets webshop.

Der er udviklet et undervisningsmateriale om hvordan man søger i Retskrivningsordbogen, som er blevet publiceret på nævnets hjemmeside og lanceret bl.a. på EMU. Der er endvidere i samarbejde med firmaet Edutasia udviklet et online-kommakursus som lanceres i januar 2017. Endvidere er der kommet gang i distributionen af sproglige opgaver til folkeskolen i samarbejde med undervisningsplatformen Educas (ordbogen.com). Statistikkerne viser at lærerne i folkeskolen har stillet 11.000 opgaver med udgangspunkt i materialet på Sprognævnets hjemmeside og 6000 opgaver i relation til materiale på sproget.dk.

FORMIDLING AF VIDEN TIL OFFENTLIGE INSTITUTIONER

Formålet er at udbrede kendskabet til Sprognævnets ydelser i den offentlige forvaltning. Dette søges først og fremmest opnået via arrangementer og netværksaktiviteter. I løbet af 2016 har der været afholdt to seminarer (se under Forskning, mål 3, delmål 1.8). Seminarerne har til formål dels at indsamle information om offentlige institutioners håndtering af den borgerrettede kommunikation, dels at formidle viden om Sprognævnets arbejde. Dette arbejde vil fremover formentlig generere flere ønsker om besøg på nævnet eller foredrag fra nævnet på de pågældende institutioner. Der er i 2016 blevet afviklet 10 foredrag/besøg.

En spørgeskemaundersøgelse af offentlige institutioners borgerrettede kommunikation er under udgivelse.

Formålet med udvikling af særlige rådgivningstilbud i dialog med de berørte sektorer er at nævnets oplysnings- og rådgivningstilbud får maksimal udbredelse og dermed maksimal effekt. Opbygningen af samarbejdsrelationer med private aktører og med interesseorganisationer mv. giver nævnet en langt større aktionsradius end det ellers ville være muligt indenfor nævnets økonomiske rammer.

OPLYSNING OG RÅDGIVNING OM DANSK TEGNSPROG

Afdeling for Dansk Tegnsprog har i løbet af 2016 etableret en svartjeneste, hvor interesserede kan stille spørgsmål om dansk tegnsprog. Svartjenesten besvarede

i løbet af 2016 79 sproglige spørgsmål. De fleste af spørgsmålene drejede sig om oversættelse, etymologi og semantik.

Dansk tegnsprog er ikke noget velbeskrevet sprog, og kun en af afdelingens videnskabelige medarbejdere har dansk tegnsprog som modersmål. For at kunne besvare spørgsmål om dansk tegnsprog er der derfor etableret en såkaldt referencegruppe. Referencegruppen består af cirka 20 medlemmer med dansk tegnsprog som modersmål. Medlemmerne repræsenterer en bred geografisk, aldersmæssig og uddannelsesmæssig spredning, og afdelingen indsamler informationer fra medlemmerne i forbindelse med spørgsmål om fx tegns udførelse og betydning.

I forbindelse med svartjenesten har afdelingen behov for at trække på de (temmelig få) resurser der eksisterer om dansk tegnsprog. Ud over en række ordbøger drejer det sig især om den elektroniske tegnbase som Ordbog over Dansk Tegnsprog har etableret. Tegnbasen er ikke offentligt tilgængelig, men ordbogsredaktionen er meget interesseret i at gøre tegnbasen tilgængelig for afdelingen så afdelingen kan søge efter informationer og tilføje informationer i basen. I 2016 er afdelingen sammen med ordbogsredaktionen gået i gang med at undersøge mulighederne for at få direkte adgang til basen.

Derudover er der bl.a. blevet skrevet udkast til et tema til sproget.dk om dansk tegnsprog (henvendt til personer der ikke har noget forhåndskendskab til dansk tegnsprog). Sprogtemaet offentliggøres i løbet af 2017.

Dialogmøder om dansk tegnsprog

I løbet af foråret 2016 afholdt Afdeling for Dansk Tegnsprog i samarbejde med Dansk Tegnsprogråd i alt fem dialogmøder i København, Aarhus, Aalborg og Fredericia med i alt cirka 190 deltagere. Dialogmøderne henvendte sig både til tegnsprogstalende i al almindelighed og til interessenter der arbejder professionelt med tegnsprog. Formålet med møderne var at oplyse om rådets og afdelingens arbejde og komme i kontakt med relevante interessegrupper og institutioner indenfor tegnsprogsområdet.

Deltagerne i dialogmøderne efterspurgte især at afdelingen og rådet fokuserer på temaer som fx dokumentation af dansk tegnsprog, sproglig variation i dansk tegnsprog, oplysning om dansk tegnsprog for tegnsprogsbrugere, synliggørelse af og oplysning om dansk tegnsprog for ikke-tegnsprogsbrugere og tolke kvalitet. Afviklingen af møderne blev finansieret af afdelingens egne midler.

Normering

RETSKRIVNINGSORDBOGEN

I Retskrivningsordbogen offentliggøres den officielle danske retskrivning, som skal følges af skolen, af alle dele af den offentlige forvaltning, af Folketinget og myndigheder med tilknytning til Folketinget samt af domstolene.

I 2016 har redaktionsgruppen bestået af Anita Ågerup Jervelund, Jørgen Nørby Jensen og Margrethe Heidemann Andersen.

Fagrådet for retskrivning har i 2016 bestået af Sabine Kirchmeier, Lars Heltoft, Henrik Lorentzen, Inger Schoonderbeek Hansen samt redaktionsgruppen. Henrik Lorentzen var i 2016 formand for fagrådet, og Anita Ågerup Jervelund var sekretær.

Siden 2014 er de digitale udgaver af Retskrivningsordbogen blevet opdateret med nye opslagsord og mindre tilføjelser, fx flere betydningsoplysninger, én gang om året efter præsentation i repræsentantskabet på det årlige oktobermøde. I 2016 er Retskrivningsordbogen blevet forøget med 246 nye opslagsord og ca. 15 tilføjelser i eksisterende ordbogsartikler. Publiceringen fandt sted 5. december 2016 i alle digitale udgaver af Retskrivningsordbogen, dvs. på dsn.dk, sproget.dk, RO⁺ Plus, Ordbogen.com og ordbog.gyldendal.dk. Samtidig med opdateringen blev listerne over tilføjelserne tilgængelige på Sprognævnets hjemmeside, hvor der også ligger en generel information om den løbende opdatering.

Forholdet mellem den trykte og den digitale ordbog er anderledes end hidtil da de ikke længere er identiske. Den trykte ordbog opdateres ikke med den digitale ordbogs tilføjelser fra de årlige opdateringer. Alle oplag af den trykte ordbog (4. udg., 2012) er dog fortsat gældende, og der vil først blive udgivet en ny udgave af Retskrivningsordbogen når der skal indføres ændringer af stavemåder eller i retskrivningsreglerne. Med udgangen af 2016 er der udkommet i alt 5 oplag af den trykte ordbog svarende til ca. 45.000 eksemplarer.

Brugere af Retskrivningsordbogen har også i 2016 haft mulighed for at købe adgang til webapplikationen Retskrivningsordbogen Plus (RO⁺) til de gængse platforme, dvs. smartphone, tabletcomputer, Mac og pc, via Forlaget Systimes webshop. RO⁺, der også fungerer når man ikke er på internettet, indeholder en række avancerede søge- og filtreringsfunktioner, fx fuldtekstsøgning på eksempler og definitioner, filtrering på ordklasser og bøjningsoplysninger m.m. RO⁺ er udviklet i samarbejde med Progresso.

Retskrivningsordbogen har siden juni 2011 været tilgængelig på ordbogsportalen Ordbogen.com, som bruges af mange folkeskoler, universiteter og andre offentlige institutioner, og de fleste søgninger i Retskrivningsordbogen bliver foretaget via Ordbogen.com. I 2016 var der ca. 60 mio. søgninger. På Sprognævnets hjemmeside, www.dsn.dk, er der i 2016 blevet foretaget ca. 3 mio. søgninger i Retskrivningsordbogen. Dette er en lille forøgelse i forhold til 2015.

SAMARBEJDE MED MICROSOFT

I 2016 har nævnet indledt et samarbejde med Microsoft om tilbagemeldinger på stavekontrollen i Microsoft Office. Der er dels lavet en aftale om indsamling af brugeres observationer af fejlagtige rettelser fra stavekontrollens side via en crowdsourcingplatform, dels etableret kontakt til de udviklere der arbejder med stavekontrollen som kan have gavn af sprogligt velfunderede analyseresultater i form af regler der vil kunne forbedre stavekontrollen. Et eksempel her kunne være særskrivninger hvori der indgår fuge-s før et andetled i bestemt form (fx „velfærds servicen“, „morgenmads salonen“), der ikke altid fanges af stavekontrollen. Men det burde de: Grammatiske overvejelser tilsiger nemlig at toordsformen ikke er sandsynlig i disse tilfælde da genitivbestemmere (som der isoleret set kunne være tale om) jo ikke kan have en kerne i bestemt form.

Forskningsberetning for 2016

Ifølge sprognævnsløven har Dansk Sprognævn „til opgave at følge det danske sprogs udvikling, at give råd og oplysninger om det danske sprog og at fastlægge den danske retskrivning“ og er forpligtet til at „arbejde på videnskabeligt grundlag“. Desuden er Dansk Sprognævn omfattet af lov om forskning ved arkiver, biblioteker, museer mv. der gælder for „visse (...) institutioner under Kulturministeriet, hvor forskning er en væsentlig forudsætning for varetagelsen af institutionens hovedopgave“. Sprognævnets forskning har altså det strategiske sigte at tilvejebringe, vedligeholde og forny det videnskabelige grundlag for at løse nævnets opgaver, og nævnet er især pålagt en forpligtelse til at „indsamle nye ord, ordforbindelser og ordanvendelser, herunder forkortelser“.

Men det strategiske formål kan ikke indfris alene ved de bundne forskningsopgaver, for de retter sig først og fremmest imod at vedligeholde det etablerede grundlag. Det er naturligvis en vigtig opgave for nævnet. Men det danske sprogs udvikling kan og bør ses under mange forskellige synsvinkler der på forskellig vis bidrager til oplysnings- og normeringsvirksomheden. Både det danske sprog og det danske sprogsamfund forandrer sig. Derfor er de problemer som danske sprogbrugere søger råd og oplysning om, ikke de samme til alle tider, og de normer der skal oplyses om og tages hensyn til i udarbejdelsen af den danske retskrivning, ligger ikke fast én gang for alle, men er i stadig forandring.

Det gør det nødvendigt at udvikle og forny det videnskabelige grundlag for Sprognævnets virksomhed. Derfor indgår Sprognævnet i samarbejde med andre forskningsinstitutioner om forskning og forskeruddannelse, derfor har nævnets forskere og seniorforskere tid til personlig forskning, derfor prioriterer nævnet ph.d.-stipendier højt, og derfor støtter nævnet at medarbejderne søger om fondsstøtte til deres personlige forskningsprojekter.

FORSKNINGSUDVALGET

Medlemmer

- Professor, dr.phil. Hanne Ruus, Københavns Universitet, udpeget af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation.
- direktør, dr.philos. Karen Skovgaard-Petersen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, udpeget af Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation.
- Seniorforsker, cand.mag. Jørgen Schack, valgt af nævnets videnskabelige personale, udvalgets sekretær.

Møder

Dansk Sprognævnets forskningsudvalg har holdt to møder i 2016, hvor man bl.a. har behandlet nævnets forskningsberetning for 2015 og aktivitetsplan for 2016.

INTERNE FORSKNINGSPROJEKTER

Forskningsressurser

Ordsamlingen: Ordsamlingen er i 2016 vokset med 1610 indtastede excerpter. Dette er en pæn stigning i forhold til sidste års 1353 excerpter.

Svarsamlingen: Svar der anses for særlig relevante, fx fordi de ikke kan findes i gængse ordbøger og håndbøger, eller fordi de afspejler nye udviklinger i sprognormer og sprogproblemer, registreres i en database, som i 2016 er vokset med 151 svar mod 131 sidste år.

Svarsamlingen og svartjenesten tildeles ikke selvstændig forskningstid, men svarene, især de der registreres, repræsenterer ofte et stykke forsknings- og udredningsarbejde, og samlingen er således et vigtigt kildemateriale for forskning i sprognormernes udvikling.

Korpusressurser: Nævnets korpusser er fortsat vokset i 2016 takket være automatisk indsamling og indeksering, primært af tekster fra Infomedia. Korpusværktøjet Korp indeholder nu knap 800 mio. løbende ord, og hertil kommer en lidt mindre, til dels overlappende, mængde ordklasseopmærkede tekster i nævnets andet korpusværktøj, Ordtrawleren. Studentermedhjælper Lasse Halberg Haarbye har gjort en stor indsats i arbejdet med at opmærke korpusserne automatisk med parseren DanGram. Arbejdet med opmærkningen er nu i en testfase.

Adgangen til tekstsamlingerne i Netarkivet via DeIC (Danish e-Infrastructure Cooperation) lader fortsat vente på sig.

Nye ord i dansk 1955 til i dag

Sprognævnets nyordsordbog, *Nye ord i dansk 1955 til i dag* (www.dsn.dk/noid), er i 2016 blevet forøget med i alt 219 nye ord og udtryk fra perioden 1955 til i dag, fx *abaya* (kendt fra 1991), *adrenalinjunkie* (fra 1991), *americano* (fra 1999), *bingewatche* (fra 2013), *bomuldshund* (fra 2001), *bootleg* (fra 1974), *brexit* (fra 2012), *clog* (fra 1975), *digital indfødt* (fra 2006), *dåseløve* (fra 2003), *euroislam* (fra 1995), *fleksitar* (fra 2009), *hoisin* (fra 1990), *hudsult* (fra 1989), *inklusionsbarn* (fra 2010), *islamofob* (fra 2001), *LOL* (fra 1994), *mikrobryggeri* (fra 1993), *mobbeoffer* (fra 1977), *nulfejlskultur* (fra 2000), *quickfix* (fra 1991), *rastahår* (fra 1990), *sambafodbold* (fra 1965), *snooze* (fra 2006), *socialpornografi* (fra 1974), *spøgelsesstuderende* (fra 1991), *syrerock* (fra 1971), *uddannelsesparat* (fra 2000), *voksenmobbe* (fra 1991) og *økofreak* (fra 1986). Der er desuden blevet foretaget tilbagedateringer af en række eksisterende opslagsord i ordbogen.

Nye ord i dansk 1955 til i dag opdateres løbende med nye opslagsord. I 2016 har redaktionen bestået af Jørgen Nørby Jensen og Margrethe Heidemann Andersen.

Nye ord i dansk bruges jævnligt af journalister og andre sproginteresserede, fx i DR K's sprogquiz, og har dermed en meget bred appel. Der har været over 100.000 søgninger i ordbogen i 2016, hvilket svarer til en forøgelse med 4,6 %. Endvidere blev der i december 2016 udgivet en publikation der uddyber historien bag nogle af de nye ord: „Nye danske ord med historie“ af Jørgen Nørby Jensen. Bogen blev en stor succes med mere end 1400 solgte eksemplarer.

Den skriftlige sprogfærdighed i grundskolen og gymnasieskolen

Nævnet har som et af sine centrale udviklingsmål at kortlægge stavefærdigheden og andre aspekter af den skriftlige sprogfærdighed i folkeskolen og gymnasieskolen. Der er afholdt ét seminar med repræsentanter for folkeskolen og gymnasiet fra hhv. Undervisningsministeriet og Dansklærerforeningen for at kvalificere de forskningsresultater der er opnået. Nævnets resultater er desuden blevet fremlagt og diskuteret på flere faglige seminarer. Der er udarbejdet interne rapporter fra møderne der beskriver hvilke områder der skal prioriteres i det videre arbejde.

Publikationen „Den der skriver *d* i gjort“ af Anita Ågerup Jervelund og Jørgen Schack udkom i 2016 og er blevet udbredt via forskellige fagtidsskrifter. Bogen beskriver fejl og fejltyper i folkeskolens ældste klasser i 2008-2014 og sammenfatter resultaterne af analysen af staveprøverne. Resultaterne viser at stavefærdigheden er en smule (ca. 7 %) ringere i den undersøgte periode i sammenligning med en tilsvarende undersøgelse fra 1978, at *r*-fejl og særskrivning er langt de hyppigste fejl hos elever i folkeskolen, samt at drenge laver signifikant flere stavefejl end piger. Der er endvidere foretaget analyser af hvordan opfattelsen af tryk påvirker staveevnen (sammensatte ord), og der er foretaget analyser af elevernes tegnsætning.

Opbygning af et korpus af danske gymnasiestile

Møder med repræsentanter for ministeriet og for dansklærerne har vist at der for gymnasierne vedkommende først og fremmest er brug for at se på elevernes sammenhængende tekstproduktion. Der er derfor iværksat et pilotprojekt hvor nævnet undersøger stile fra gymnasierne afgangsprøver 2015, som for første gang afleveres digitalt via netprøver.dk. Projektet skal se på mulighederne for at foretage automatiske analyser af elevernes beherskelse af især dansk stavning og syntaks, og hvilken viden om ordvalg og tekstforståelse man i øvrigt kan uddrage ved at behandle de elektroniske stile med korpuslingvistiske metoder. Der er i samarbejde med ministeriets fagreferenter og netprøver.dk indsamlet og bearbejdet 200 stile med en god geografisk spredning.

Sproget i de nye kommunikationsformer

Projektet har til formål at undersøge hvordan sproget bruges i de nye kommunikationsformer, især de skriftlige (Facebook, Twitter, sms m.m.). Fokus ligger på om sprogbrugen i de nye kommunikationsformer fungerer efter principper der allerede er kendt fra traditionelle måder at skrive på, eller om der kan iagttages nye måder at skrive på der specifikt er knyttet til det pågældende medium/den pågældende genre.

Projektets fokus indebærer at man dels ser på sprogbrugen i de nye kommunikationsformer i sin egen ret, dels at man sammenligner med solidt funderet viden om sprogbrugen i traditionelt skriftsprog. Genreovervejelser (i kommunikationsteoretisk forstand) udgør en vigtig del af projektet. Genre skal her forstås bredt som de karakteristiske træk der er knyttet til enhver given sproglig udveksling: Hvem der henvender sig til hvem med hvilken hensigt, formalitetsgrader, intimitetsgrader, (a)symmetri mellem afsender og modtager osv.

Projektet ledes af seniorforsker, dr.phil. Eva Skaft Jensen. Flere af Sprognævnets medarbejdere bidrager til dette projekt i større eller mindre grad. Til projektet er der desuden knyttet en ph.d.-stipendiat, nemlig Lene Rotne, der har opnået et ph.d.-stipendium fra FKK.

Der arbejdes fortsat på at opnå ekstern finansiering, men der sættes samtidig mindre projekter i gang finansieret af nævnets egne forskningsmidler, heriblandt sammenlignende undersøgelser af specifikke sprogtræk i forskellige korpusser, inkl. blogs, sms'er og tweets.

Blandt de resultater der sigtes imod, er etablering af et søgbart korpus og løbende publicering af resultater. Visse forskningsresultater er allerede offentliggjort mundtligt og skriftligt. Fra 2016 kan nævnes undersøgelser af under hvilke omstændigheder man klandrer hinanden for stavefejl på nettet, og af deiksis' betydning for udformningen af sms'er.

Adskillige af nævnets medarbejdere bidrog med mundtlige indlæg ved 3. symposium om sprogbrug og interaktion i de nye medier der blev afholdt i Dansk Sprognævns lokaler 27. april. En rapport fra symposiet er under redigering af Margrethe Heidemann Andersen; den ventes udgivet i foråret 2017.

Et netværk for forskere i Danmark (og udland, især Sverige) er blevet etableret. Det ledes af Eva Skaft Jensen (Dansk Sprognævn), Marianne Rathje (Syddansk Universitet) og Tina Thode Hougaard (Århus Universitet). Sammen med Rathje og Hougaard er Skaft Jensen medlem af den NOS-HS-støttede forskergruppe *Social media from Nordic to global contexts: Digital data, methods, and analyses*.

Ortografisk rangering af korpustekster

Projektet om ortografisk rangering af korpustekster fortsatte i 2016 under ledelse af Philip Diderichsen og Jørgen Schack, igen med en stor indsats fra studentermedhjælper Sune Just Christensen. Projektet skal undersøge om der kan udvikles en metode til automatisk at vurdere den sproglige kvalitet af korpustekster – i første omgang baseret på Sprognævnets store korpus af avistekster fra Infomedia. Det overordnede formål er at finde en mere solid empirisk basis for at tale om „de gode og sikre sprogbruges“ skriftlige sprogbrug.

Projektet har i sine første faser været eksplorativt. To pilotfaser skulle afdække om der overhovedet var noget at komme efter – forudsiger forekomsten af ortografiske fejl faktisk teksters kvalitet i bredere forstand? De foreløbige resultater tyder på at dette er tilfældet, i hvert fald for tekster med adskillige ortografiske fejl.

Projektet er derfor nu gået over i en mere systematisk fase hvor diverse velkendte fejltyper identificeres. Hyppige fejltyper er ofte betingede fejl, dvs. fejl der består af ordformer der ikke er fejl i alle sammenhænge. Projektet fokuserer i praksis nu på betingede fejl. I 2016 har vi således arbejdet med særskrivningsfejl (fx „drive-in biograferne“, „public service opgave“) og ende-for-ene-fejl i substantiver (fx „forholdende“, „beløbende“). (De viste eksempler er betingede fejl da hver enkelt ordform jo godt kan optræde i en sammenhæng hvor den er korrekt – selv „beløbende“ kan, som fx i ... *mindre forurenende kulfyr beløbende sig til flere hundrede tusinde kroner* ...).

Betingede fejl er svære at finde automatisk da man ikke bare kan lave et opslag for at se om de mangler i en liste over korrekte ordformer: Det er nødvendigt at afgøre om fejlkandidaten faktisk er en fejl i den kontekst den forekommer i. Det kræver en automatisk grammatisk analyse af den sætning som fejlkandidaten forekommer i. Til det formål har vi benyttet GrammarSoft-værktøjet DanProof, der kan identificere betingede fejlkandidater. Da dette værktøj, især i forbindelse med særskrivningsfejl, finder mange fejlkandidater der faktisk ikke er fejl, har arbejdet hovedsageligt bestået i at identificere grammatiske mønstre hvor DanProofs fejlkandidater ikke kan være fejl. For særskrivningerne har dette været et stort arbejde, da DanProof identificerede over 100.000 særskrivningskandidater i vores korpus, hvoraf kun godt 1.200 viste sig faktisk at være særskrivningsfejl.

På årets MUDS-konference kunne projektdeltagerne præsentere resultater der bekræfter at tekster der i forvejen indeholder adskillige særskrivninger, tenderer til også at indeholde yderligere sproglige problemer såsom yderligere stavfejl, grammatiske fejl og kohærensproblemer.

Projektet fortsætter med den systematiske identificering af fejltypen, stadig med det mål at finde frem til en samling af pålidelige og kvantificerbare markører for „usikker sprogbrug“, der så i sidste ende vil kunne frasorteres i undersøgelser der skal indgå i den sproglige normering.

På længere sigt sættes der på at metoderne i projektet kan anvendes på andre teksttyper end avisartikler.

Offentlige institutioners skriftlige kommunikation

Dansk Sprognævn arbejder i perioden 2016-2018 på at udvikle et tættere samarbejde med offentlige institutioner om deres skriftlige kommunikation med borgere. I projektet deltager Sabine Kirchmeier og Anne Kjærgaard.

I efteråret 2016 nedsatte Sprognævnet en referencegruppe for godt sprog og gode tekster i den offentlige sektor. Referencegruppen består af repræsentanter fra seks offentlige institutioner. Formålet med referencegruppen er at den skal følge, kvalificere og levere input til Sprognævnets arbejde med klart sprog i det offentlige.

I november inviterede nævnet til et seminar om det fremtidige samarbejde mellem Sprognævnet og den offentlige sektor. Målgruppen for seminaret var personer der arbejder med sprog og tekster i offentlige institutioner. Seminaret blev hurtigt overtegnet, og det blev således besluttet at holde endnu et seminar i begyndelsen af 2017. Den positive deltagerevaluering af seminaret og den store interesse viser at medarbejderne i det offentlige har et klart behov for at styrke deres sproglige kompetencer, også i forhold til den stigende grad af digitalisering af den borgerrettede kommunikation.

I løbet af efteråret iværksatte nævnet desuden en spørgeskemaundersøgelse af danske kommuners håndtering af sproglige opgaver. Undersøgelsen viste at der er et stort behov for flere initiativer på dette område. Det blev endvidere tydeligt at der kan spares mange ressourcer rundt omkring i den offentlige sektor ved en stærkere koordinerende indsats som sikrer et klarere og mere forståeligt sprog i kommuni-

kationen med borgerne og en mere ensartet brug af fx fagudtryk. Undersøgelsen publiceres i 2017.

Resultaterne fra seminarerne og fra spørgeskemaundersøgelsen har dannet udgangspunkt for det første forskningsprojekt, som er planlagt for 2017. Temaet for dette bliver: „Hvordan formidles fagudtryk? – Fra lovtekst til borgerrettet kommunikation“. I projektet indgår bl.a. tekster fra borger.dk.

I arbejdet med den skriftlige sprogbrug i den digitale offentlige kommunikation har nævnet lagt den strategi at forskningen skal tage udgangspunkt i en kortlægning af behovet for styrkelse af sproget i den offentlige sektor. Fremgangsmåden har haft en særdeles god effekt idet der er opnået et positivt samspil med store dele af den offentlige sektor, hvilket ikke blot får betydning for forskningsindsatsen, men også for formidlingen af forskningsresultaterne når de foreligger i 2018/2019.

Digitalisering af videooptagelser af dansk tegnsprog

Afdeling for Dansk Tegnsprog kom i løbet af 2016 i besiddelse af en række videooptagelser af dansk tegnsprog. Optagelserne blev overdraget til afdelingen da tolkeuddannelsen ved UCC flyttede til nye lokaler på Carlsberg.

Dansk tegnsprog er ikke noget veldokumenteret sprog, fx ved man ikke meget om hvordan sproget har udviklet sig over tid. Videooptagelserne stammer fra midten af 80'erne og frem og kan give et unikt indblik i hvordan sproget har ændret sig de sidste 30 år. Optagelserne er i formater der ikke længere er almindeligt brugte, hovedsageligt Umatic, Betacam og DVcam, og mange af båndene er i fare for at gå til pga. alder og uhensigtsmæssige opbevaringsforhold.

Formålet med projektet er dels at bevare båndene ved at digitalisere dem, dels at tilgængeliggøre dem for forskere, studerende og andre interesserede. I løbet af året er der etableret kontakt med projektet CLARIN med henblik på at gøre de digitaliserede optagelser tilgængelige via CLARIN.

I løbet af 2016 er der blevet etableret en database i Access hvor hvert enkelt bånd bliver registreret, og hvor der for hvert enkelt bånd bliver taget stilling til om det skal digitaliseres. Især Umatic-båndene er i fare for at gå til, og i 2016 har der derfor været fokus på denne båndtype. Ved udgangen af 2016 var ca. 400 bånd sendt til digitalisering, ca. 100 bånd var kasseret, og ca. 200 bånd var fundet værdifulde nok til at blive bevaret indtil videre, men ikke interessante nok til at digitalisere.

Digitaliseringsprojektet bliver finansieret af afdelingens egne midler og fortsætter i 2017.

Personlige forskningsprojekter

Margrethe Heidemann Andersen har undersøgt holdninger til stavefejl på forskellige hjemmesider. Den overordnede konklusion på undersøgelserne er at der synes at herske en grundregel om at man ikke kommenterer andres sprogfejl på de sociale medier, men at denne grundregel kan overtrumfes når der er særlige (ikke-sproglige) behov for det, fx når en person overskrider de alment gældende regler for god opførsel og sprog tone, eller når en person føler sig presset i en diskussion om fx racisme. *Margrethe Heidemann Andersen* har desuden påbegyndt arbejdet med at

undersøge engelskpåvirkningen af dansk og er bl.a. i gang med at undersøge forholdet mellem direkte lån og afløsningsord i dansk.

Pia Jarvad arbejder med et projekt om konkurrence mellem afløsningsord og de ord som de afløser, fx importord, og med belastede eller manipulerende ord i nyordsdannelsen.

Eva Skafte Jensen arbejder fortsat med sprogbrug i digital diskurs; i 2016 har hun for eksempel afdækket hvilke forkortelser der bruges i et stort korpus af tweets, og hvor ofte de bliver brugt. Hun er særlig optaget af hvordan de tekniske omstændigheder som fx muligheden for at kombinere med billeder, en evt. øvre grænse for antallet af anslag, m.m. supplerer de almindelige kommunikative omstændigheder (afsender-modtager-forhold, hensigten med meddelelsen osv.) og sætter præg på hvordan der skrives.

Eva Skafte Jensen arbejder på et større forskningsprojekt om kasus i pronominer i historisk belysning. For tiden undersøger hun især hvornår og hvordan det kom i stand at pronominer i prædikativ funktion blev bøjet i oblik form (jf. *det er mig*) snarere end i nominativ, som man for eksempel gør det på svensk (*det är jag*).

Sabine Kirchmeier arbejder med hhv. et dansk, et nordisk og et europæisk sprogbarometer. Hun overtog i slutningen af 2010 projektledelsen af EFNIL's sprogbarometer European Language Monitor (ELM), som er en kortlægning af sproglovgivning og modersmålenes, minoritetssprogenes, nabosprogenes og fremmedsprogenes status i skole, højere uddannelse, erhvervsliv og kultur. Der er indsamlet data til et pilotprojekt med 4 lande (ELM 1) i 2006, og der er foretaget to komplette indsamlinger: ELM 2, som dækker 20 europæiske lande i 2009/2010, og ELM 3, som dækker 27 lande i 2013. Resultaterne er publiceret på www.efnil.org/projects/elm. I 2016 er der truffet forberedelser til indsamling af data til ELM 4 i 2017.

Sabine Kirchmeier arbejder endvidere med projektet *Ændringer i danske verbers valensmønstre*. Med udgangspunkt i de ændringer i verbernes konstruktionsmønstre der er registreret i nævnets ordsamling, er det blevet undersøgt hvilke typer af ændringer der kan konstateres, hvilke kontekster de forekommer i, og hvordan de kan placeres i en sproghistorisk og sprogtypologisk sammenhæng.

Anne Kjærgaard har arbejdet videre med projektet *Hvad mener du, SKAT?* om læseres forståelse af og holdninger til tre forskellige versioner af et brev fra SKAT.

Jørgen Schack arbejder med danske nominaler. Projektet omfatter en række artikler om forskellige nominaltypers struktur og semantik samt artikler om orddannelse, herunder dannelse af varemærker o.l.

Moderne importord i dansk

Pia Jarvad, Margrethe Heidemann Andersen, Jørgen Nørby Jensen, Jørgen Schack og Philip Diderichsen gik i 2016 i gang med en ny undersøgelse af importord i dansk. Udgangspunktet er de danske data i det nordiske importordsprojekt som undersøgte importord i dansk og de andre nordiske sprog omkring år 2000. Sprog-nævnets projekt skal dokumentere i hvilket omfang og på hvilken måde dansk påvirkes af engelsk, og om der er sket ændringer i løbet af de seneste 10-15 år, herunder i hvilket omfang det danske kerneordforråd er påvirket. Nævnet har modtaget 649.000 kr. fra Kulturministeriets forskningspulje til projektet for 2017.

Holdninger til stavfejl og kreativ sprogbrug på sociale medier

Anna Kristiansen påbegyndte i september 2014 et 3-årigt ph.d.-projekt om (primært unges) holdninger til stavfejl og kreativ sprogbrug på sociale medier. Formålet med projektet var at finde ud af om/hvordan holdninger til ortografi og korrekthed påvirkes i takt med at skriftsproget med de sociale medier har fået en mere uformel og hverdagsagtig variant. Ph.d.-stipendiet var et samfinansieret projekt mellem Roskilde Universitet og Dansk Sprognævn. Anna Kristiansen fratrådte sin stilling i begyndelsen af året for at beskæftige sig med andre opgaver. Projektet er blevet skrinlagt.

Sproget som makeover.

En undersøgelse af danske og italienske unges skriftsprog

Lene Rotne startede i september 2014 på et ph.d.-projekt om hvordan danske og italienske unge skriver i forskellige kontekster på det sociale medie Facebook, og hvordan de skriver i deres skolestile. Datasættet består af facebookdata samt skolestile (3-4 fra hver elev) fra 14 italienske unge i alderen 14-18 år og 14 danske unge i samme aldersgruppe. Data er indsamlet fra en privatskole i Rom og en privatskole i København.

Undersøgelsen vil kunne vise hvordan de unge skriver på Facebook og i deres skolestile. Den vil kunne vise om der vil være behov for øget undervisning i differentieret skrivestil, og om der i de danske skoler kan være behov for det samme store fokus på forholdet mellem tale og skrift som man har i de italienske skoler. Projektet er finansieret af FKK. Projektet er et samarbejde mellem Dansk Sprognævn og Institut for Engelsk, Germansk og Romansk på Københavns Universitet med hovedvejleder (Erling Strudsholm) på universitetet og bivejleder (Eva Skaftø Jensen) på nævnet.

ROhist – Retskrivningsordbøger gennem historien (rohist.dsn.dk)

Projektet blev iværksat i 2014, hvor nævnet fik bevilget 300.000 kr. af Kulturministeriet til et website der kunne vise udviklingen i officiel dansk retskrivning fra 1800-tallet til i dag. Projektet er udført i samarbejde med Monica von Martens,

Göteborg Universitet, der har været primus motor for et tilsvarende svensk projekt, <http://spraakdata.gu.se/saolhist/>.

På ROhist kan man fra sidens søgefelt foretage avancerede søgninger i de 5 nyeste danske retskrivningsordbøger:

- Retskrivningsordbog 1955
- Retskrivningsordbogen 1986
- Retskrivningsordbogen 1996
- Retskrivningsordbogen 2001
- Retskrivningsordbogen 2012.

De nyere retskrivningsordbøger er også tilgængelige som png- og pdf-filer. Derudover er følgende fem ældre retskrivningsordbøger tilgængelige i png- og pdf-format, men altså ikke søgbare fra sidens søgefelt:

- Dansk Retskrivningsordbog 1946
- Dansk Retskrivningsordbog 1923
- Saabys Retskrivningsordbog 1918
- Dansk Retskrivningsordbog 1892
- Dansk Haandordbog 1872.

Første projektfase er afsluttet, og der er i 2016 modtaget en bevilling fra Brebølfonden til det videre arbejde. Bl.a. skal brugerne med tiden kunne søge i alle 10 retskrivningsordbøger fra sidens søgefelt.

Nordisk klarsprogsprojekt

De nordiske sprognævn har en lang tradition for arbejdet med klarsprog og indtager en ganske unik position i dette arbejde fordi de både omfatter praktikere og forskere. Klarsprogsarbejdet er en del af opfølgningen på arbejdsspørgsmål 4 i Sprogdeklarationen: „Norden som sproglig foregangsregion, med fokus på myndighedernes sprog“. Klarsprogsgruppen er den største arbejdsgruppe i netværket. Anne Kjærgaard og Sabine Kirchmeier er de danske repræsentanter i klarsprogsgruppen.

Språkrådet i Norge arrangerede en velbesøgt klarsprogskonference med temaet *Sprog og magt* i Oslo i maj 2015, og nævnet har bidraget til udgivelsen af en konferencepublikation i serien *Klarsprog i Norden* på den nordiske publikationsplatform.

Klarsprogskonferencen 2017 arrangeres af Dansk Sprognævn og afholdes 4.-5. maj på Schæffergården i Gentofte. Titlen for konferencen er *Sprog og kommunikation i digital borgerbetjening*, og en stor del af conferenceplanlægningen har fundet sted i løbet af 2016. Udgangspunktet for konferencen er at danske myndigheder siden 2014 har været forpligtet til at kommunikere digitalt med borgerne, og formålet med konferencen er at sætte fokus på hvad det betyder for kommunikationen mellem myndigheder og borgere.

European Language Monitor (ELM)

De europæiske sprognævns netværk, EFNIL, har siden 2006 løbende fulgt op på sprogenes status i Europa for at etablere en empirisk basis for udvikling af nationale og internationale sprogpolitikker.

I 2016 blev der arbejdet videre med grænsefladen til visualisering af dataene på nettet og med forberedelserne til indsamling af det nye datasæt, ELM 4, i 2017. I tilknytning til projektet er der også etableret et nordisk samarbejde der har til formål at sammenligne data fra de nordiske lande.

Projektleder er Sabine Kirchmeier. Projektet finansieres af EFNIL med 10.000 euro. Se mere på www.efnil.org/projects/elm.

Forskningsårsværk i 2016

Sprognævnets forskere og seniorforskere har gennemsnitlig 30 % af deres arbejdstid til personligt valgte forskningsprojekter indenfor nævnets område, men ikke nødvendigvis jævnt fordelt, således at de i perioder forsker lidt mindre for derefter samlet at afvikle optjent forskningstid. Derudover deltager de i den forskning som instituttet er pålagt eller har påtaget sig. Forskere og seniorforskere som er frikøbt med fondsstøtte til særlige projekter, bruger normalt 90 % af projekttiden på forskning og 10 % til institutopgaver. Ph.d.-stipendiater, som er ansat for tre år, har ca. 80 % af deres arbejdstid til personlig forskning, men afvikler normalt deres institutforpligtelser tidligt i ansættelsen. Videnskabelige medarbejdere udenfor stillingsstrukturen har ikke personlig forskningstid, men kan deltage i institutforskning.

Tabellen viser det samlede antal forskningsmånedsværk i 2016 fordelt på medarbejdere. Der er ikke splittet op på projekter. I opgørelsen medtages alle de opgaver som er knyttet til forskningen, dvs. også forskningsadministration, deltagelse i styregrupper, opbygning af forskningsinfrastruktur osv. Udarbejdelse af svar i svartjenesten og arbejdet med Retskrivningsordbogen medregnes med 50 %.

Forskningsmånedsværk pr. medarbejder.

	FM
Anita Ågerup Jervelund	5,9
Anna Kristiansen	1,0
Anne Kjærgaard	5,3
Eva Skafte Jensen	7,1
Ida Elisabeth Mørch	1,8
Jørgen Nørby Jensen	7,5
Jørgen Schack	9,0
Lene Rotne	10,9
Margrethe Heidemann Andersen	6,2
Philip Diderichsen	5,6
Pia Jarvad	7,8
Sabine Kirchmeier	4,8
I alt	72,9

Antallet af årsværk er faldet fra 82,1 i 2015 til 72,9 i 2016, hvilket betyder at vi er tilbage til niveauet for 2014. Faldet skyldes at Anna Kristiansen valgte at stoppe sit ph.d.-projekt, og at Ole Ravnholt og Pia Jarvad er gået på pension uden at deres stillinger har kunnet besættes fuldt ud.

PUBLIKATIONER

Instituttets medarbejdere har i løbet af 2016 udgivet 5 netudgivelser, 10 bøger, rapporter eller tidsskrifter og 57 artikler, heriblandt 14 forskningsartikler. Der er endvidere blevet holdt 48 foredrag og indlæg på konferencer, heraf 16 som præsenterer nævnets forskning.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	%
Netudgivelser	3	5	8	5	5	8	6	5	-17 %
Bøger/tidsskrifter/rapporter	4	6	7	6	4	7	9	10	11 %
Artikler - forskning	9	11	15	16	25	17	15	14	-7 %
Artikler - formidling	30	28	23	21	41	31	25	43	72 %
Foredrag - forskning	8	12	20	34	20	26	21	16	-24 %
Foredrag - formidling	15	25	14	19	27	25	30	32	7 %
I alt	69	87	87	101	122	114	106	120	13 %

Publikationsstatistik.

Antallet af forskningspublikationer er i 2016 faldet med 1 i forhold til 2015. I 2015 var 13 ud af 15 forskningsartikler fagfællebedømt. I 2016 var det 12 ud af 14 forskningsartikler.

Udviklingen i andelen af fagfællebedømte publikationer af nævnets forskningspublikationer 2011-2015.

2011	2012	2013	2014	2015	2016
5 af 15	6 af 16	10 af 25	9 af 17	13 af 15	12 af 14

Netudgivelser

- <http://www.dsn.dk/noid> (opdateret flere gange i 2016)
- <http://www.dsn.dk/ro> (opdateret december 2016)
- <http://rohist.dsn.dk>
- <http://roplus.dk>
- Appen Sproghjælp opdateret 21.12.2016

Bøger/rapporter/tidsskrifter

Andersen, Margrethe Heidemann, Ken Ramshøj Christensen, Tanya Karoli Christensen, Jan Heegård, Torben Juel Jensen, Thomas Wiben Jensen & Marianne Rathje (red.). (2016). *NyS 50. Nydanske sprogstudier*. Også publiceret på <http://www.nys.dk/>.

Andersen, Margrethe Heidemann, Ken Ramshøj Christensen, Tanya Karoli Christensen, Jan Heegård, Torben Juel Jensen, Thomas Wiben Jensen & Marianne

- Rathje (red.). (2016). *NyS 51. Nydanske sprogstudier*. Også publiceret på <http://www.nys.dk/>.
- Breivik, Torbjørk & Eva Skafté Jensen (red.). (2016). *Språk i Norden 2016*. Publiceret på <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/issue/view/3538>.
- Christensen, Marie Herget, Jan Heegård Petersen, Lars Heltoft, Eva Skafté Jensen, Sune Sønderberg Mortensen & Peter Juul Nielsen (red.). (2016). *Ny forskning i grammatik 23*. Publiceret på <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nfg/issue/view/3493>.
- Jensen, Eva Skafté (red.). (2016). *Travaux du Cercle Linguistique de Copenhague*. Vol. XXXV.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). *Nye danske ord med historie*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn (Dansk Sprognævns skrifter; 49).
- Jensen, Jørgen Nørby & Sabine Kirchmeier (red.). (2016). *Nyt fra Sprognævnet*, (1-4).
- Jervelund, Anita Ågerup & Schack, Jørgen (2016). *Den der skriver d i gjort. Stavproblemer i folkeskolens ældste klasser*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn. (Dansk Sprognævns skrifter; 48).
- Kirchmeier, Sabine (2016). *Årsberetning 2015*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Mørch, Ida Elisabeth (2016). *Korrekt stavning. Den lille hjælper*. Frederikshavn: Dafolo. (Dansk Sprognævns skrifter; 47).

Artikler

Forskning

- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). Compound errors in the new media and in the schools. I: Carmen Spiegel & Daniel Gysin (red.), *Jugendsprache in Schule, Medien und Alltag*. (s. 139-148). Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH.
- Andersen, Margrethe Heidemann, Jensen, Jørgen Nørby & Jervelund, Anita Ågerup (2016). Fordele og ulemper ved løbende opdatering af den digitale Retskrivningsordbog. I: Asgerd Gudiksen & Henrik Hovmark (red.), *Nordiske Studier i Leksikografi 13: Rapport fra 13. konference om Leksikografi i Norden København 19.-22. maj 2015* (s. 65-77). København: Københavns Universitet.
- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). Afvigelser fra retskrivningsnormen på blog.dk. Hvornår og hvorfor? *RASK. International Journal of Language and Communication*, 44, 109-126.
- Jarvad, Pia (2016). Til lykke. *Folia Scandinavica Posnaniensia*, 20(1), 105-18. <http://dx.doi.org/10.1515/fsp-2016-0029>.
- Jensen, Eva Skafté (2016). The history of nominative -er in Danish and Swedish. A case of exaptation? I: Muriel Norde & Freek van der Velde (red.), *Exaptation & Language Change* (s. 287-316). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.
- Jensen, Eva Skafté (2016). Changes in the properties of the noun in Danish – evidence from the indefinite article. I: Sten Vikner, Henrik Jørgensen & Elly van Gelderen (red.), *Let us have articles betwixt us – Papers in Historical and Com-*

- parative Linguistics in Honour of Johanna L. Wood* (s. 261-280). Århus: Aarhus University. Department of English, School of Communication & Culture.
- Jensen, Eva Skafté, Strudsholm, Erling & Jeppesen, Kirsten Kragh (2016). Åbninger og lukninger i e-mailkorrespondance på fire sprog. *Globe. A Journal of Language, Culture and Communication*, (1), 119-139. <http://dx.doi.org/10.5278/ojs.globe.voio.1487>.
- Jensen, Eva Skafté (2016). 'Se mor kun med venstre hånd'. Om forvaltningen af deiksis i sms. *RASK. International Journal of Language and Communication*, 44, 35-55.
- Jensen, Eva Skafté (2016). Ordklassepotentiale. *Ny forskning i grammatik*, (23), 93-107. Publiceret på <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nfg/article/view/24646>.
- Kirchmeier, Sabine, Kjærgaard, Anne, Piehl, Aino & Kvarenes, Margrethe (2016). Language use in public administration – What do we want? Report on panel discussion. I: Pirkko Nuolijärvi & Gerhard Stickel (red.). *Language use in public administration. Theory and practice in the European states. Contributions to the EFNIL Conference 2015 in Helsinki*. (s.173-177). Budapest: Research Institute for Linguistics, Hungarian Academy of Sciences.
- Kirchmeier, Sabine & Jensen, Eva Skafté (2016). Nordisk sprogforståelse og kommunikationsstrategier. *Sprog i Norden* (2016), 60-77. Publiceret på <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/sin/article/view/24942>.
- Kjærgaard, Anne & Jensen, Torben Juel (2016): Er 'klart sprog' lettere at forstå? En undersøgelse af forståelsen af to versioner af et brev fra SKAT. *NyS. Nydanske Sprogstudier*, (51), 31-73. <http://dx.doi.org/10.7146/nys.v1i51.24794>.
- Kjærgaard, Anne (2016). Om hvorfor offentligt ansatte ikke bare ændrer skrivestil – fra problemmodel til fortolkningsmodel. I: Anne Mette Hansen & Lena Wienecke Andersen (red.), *Studier i Nordisk 2010-2011* (s. 99-121). København: Københavns Universitet.
- Schack, Jørgen (2016). *Appositionsforbindelser. Ny forskning i grammatik*, (23), 217-232. Publiceret på <http://ojs.statsbiblioteket.dk/index.php/nfg/article/view/24653>.

Formidling

- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). God dag og goddag. *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 13.
- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). En eller et læk? *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 13.
- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). Om bogstavet x. *Nyt fra Sprognævnet*, (3), 1-4.
- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). Det gror på mig. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 11.
- Andersen, Margrethe Heidemann (2016). Smiley. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 181-183). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

- Andersen, Margrethe Heidemann, Jarvad, Pia & Jensen, Jørgen Nørby, (2016). Smykkelov, trumpisme og gyllegate — Dansk Sprognævns nyordsliste 2016. Publiceret 8. december 2016 på <https://dsn.dk/noid/nyordslister/smykkelov-trumpisme-og-gyllegate-dansk-sproгнаevns-nyordsliste-2016>.
- Diderichsen, Philip (2016). Hverdagens sprogteknologi nu og i fremtiden. *Nyt fra Sprognævnet*, (1), 8-13.
- Diderichsen, Philip & Kjærgaard, Anne (2016). Rohist – hvem er brugerne, og hvad laver de på www.rohist.dk? *LEDA-Nyt*, (62), 8-16.
- Diderichsen, Philip, Henrichsen, Peter Juel, Kirchmeier, Sabine & Pedersen, Bolette Sandford (2016, 26. september). Sproget er digitaliseringens sorte guld. *Politiken*.
- Jarvad, Pia (2016). Lampe. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 172-175). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Jarvad, Pia (2016). Nye ord – siden sidst. *Sprog og Samfund. Nyt fra Modersmåls-Selskabet*, (2), 8-9.
- Jarvad, Pia (2016). Spinlonkjolen. *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 4-7.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Metroseksuel. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 117-119). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016, 14. maj). Rigtig, rigtig irriterende. *Jyllands-Posten*.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Der skal to til at være kærester. *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 6-9.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Trække af på. *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 11-12.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016, 23. juli). Pseudofransk. *Jyllands-Posten*.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016, 2. oktober). Japanske lommemonstre. *Jyllands-Posten*.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Halvleg. *Nyt fra Sprognævnet*, (3), 12.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Au pair i flertal. *Nyt fra Sprognævnet*, (3), 13.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Svagtsynet eller svagsynet? *Nyt fra Sprognævnet*, (3), 13.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Hvornår blev Kjøbenhavn til København? *Nyt fra Sprognævnet*, (3), 14.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Om ordet kickoff. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 2-4.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Strålevarme- og kølesystemer. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 12.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Håndlavet eller håndlavede? *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 13-14.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016). Vi er vidne(r) til. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 14-15.
- Jensen, Eva Skafte (2016). Den der skriver *d* i mand. *Nyt fra Sprognævnet*, (1), 1-4.
- Jensen, Eva Skafte (2016). Selvert. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 172-175). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Jensen, Eva Skafte (2016, 4. juni). Påmindelse. *Jyllands-Posten*.
- Jensen, Eva Skafte (2016, 9. oktober). Godnat. *Jyllands-Posten*.

- Jensen, Eva Skaftte (2016, 13. november). Ærbødig tegnsætning. *Jyllands-Posten*.
- Jervelund, Anita Ågerup (2016). Senior adj. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 176-178). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Jervelund, Anita Ågerup (2016). Er du nysgerrig på verden? *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 14-15.
- Jervelund, Anita Ågerup (2016). Litiumionbatteri. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 11.
- Jervelund, Anita Ågerup (2016). Solsystemet. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 15.
- Kjærgaard, Anne (2016, 11. september). Q som i quiz og quinde. *Jyllands-Posten*.
- Kjærgaard, Anne (2016). Kamerika. *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 13.
- Mørch, Ida Elisabeth (2016). Ansvar eller skyld? *Nyt fra Sprognævnet*, (2), 12.
- Mørch, Ida Elisabeth (2016). Til mor og mig. *Nyt fra Sprognævnet*, (4), 10.
- Mørch, Ida Elisabeth (2016). Kampagne. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 93-96). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Niemelä, Janne Boye & Kjærgaard, Anne (2016). Spørg om dansk tegnsprog. *Døvebladet*, (5), 12.
- Schack, Jørgen (2016). Etnisk. I: Laurids Kristian Fahl, m.fl. (red.). *EDO. Ebbas Danske Ordbog: Ord til Ebba Hjorth på 70-årsdagen 2. maj 2016*. (s. 37-39). København: Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.
- Schack, Jørgen (2016). Dimission eller translokation. *Nyt fra Sprognævnet*, (3), 14.

Foredrag og konferenceindlæg

Forskning

- Andersen, Margrethe Heidemann (2016, 13. oktober). Stavefejl og sprognormer på nettet. 16. *Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Århus: Aarhus Universitet.
- Andersen, Margrethe Heidemann (2016, 27. april). Holdninger til stavefejl på blog. dk. 3. *symposium om sprogbrug og interaktion i de nye medier*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Diderichsen, Philip, Christensen, Sune Just & Schack, Jørgen (2016, 13. oktober). Ortografisk rangering af korpustekster – automatisk identifikation af betingede fejl. 16. *Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Århus: Aarhus Universitet.
- Jarvad, Pia (2016, 14. november). Yes, det er coolt! *Festforelæsning til Eugenius Rajnik*. Polen: Poznan.
- Jensen, Eva Skaftte (2016, 8. januar). Det er mig – om oblik form og nominativ form i gammeldanske prædikativer. 6. *Dansk-norsk seminar i historisk lingvistik*. Norge: Lysebu.
- Jensen, Eva Skaftte (2016, 27. april). Afkortninger og forkortelser i Twitter. 3. *symposium om sprogbrug og interaktion i de nye medier*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Jensen, Eva Skaftte (2016, 10. maj). Det er mig – om oblik form og nominativ form i gammeldanske prædikativer. *Grammatik i Norden, Gramino*. Sverige: Göteborgs Universitet.

- Jervelund, Anita Ågerup (2016, 4. oktober). Præsentation af „Den der skriver d i gjort“. *Undervisningsministeriets referencegruppe*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 5. februar). Empirische Grundlagen der offiziellen Rechtschreibung i Dänemark. *Institut für Deutsche Sprache*. Tyskland: Mannheim.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 11. maj). Paneldebat. Akademisk sprogbrug og akademiske sprogfærdigheder i et flersprogligt perspektiv i forskellige nordiske uddannelsessammenhænge. *Language Use and Literacies in Nordic Academic Settings, LUNAS*. København: Københavns Universitet.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 16. september). Gymnasiestile. *Dansk Sprognævns forskningsseminar*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 20. september). Stereotypes and prejudices in Scandinavia – differences and similarities. *14th EFNIL Conference*. Polen: Warszawa.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 4. oktober). Gymnasiestile. *Undervisningsministeriets referencegruppe*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Rotne, Lene (2016, 27. april). Få fingeren ud! En undersøgelse af danske og italienske unges skriftsprog på Facebook og i skolen. *3. symposium om sprogbrug og interaktion i de nye medier*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn
- Rotne, Lene (2016, 27. maj). I don't have time for tits. An investigation of Italian and Danish adolescents' writing on Facebook and in school essays. *8th International conference on youth language 2016*. Østrig: University of Graz.
- Rotne, Lene (2016, 8. september). Få fingeren ud! En undersøgelse af danske og italienske unges skriftsprog på Facebook og i skolen. *Status for Literacy 2016*. København: Nationalmuseet.

Formidling

- Diderichsen, Philip & Kjærgaard, Anne (2016, 20. januar). Retskrivningsordbøger gennem historien. *LEDA-møde*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Jarvad, Pia (2016, 15. januar). Spinlonkjolen. 25 år i sprogets krinkelkroge. *Festseminar for Jørgen Schack*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Jarvad, Pia (2016, 24. februar). Nye og gamle ord – to sider af samme mønt. *Nivå-gårdsamlingen*. Nivå.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016, 2. august). Det danske sprog her og nu. *Dansklektorernes sommerkursus*. Roskilde.
- Jensen, Jørgen Nørby (2016, 12. august). Præsentation af Dansk Sprognævn. *Italienske danskstuderende*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Jensen, Eva Skafté (2016, 7. oktober). Grammatiske termer. *Dansk Sprognævns repræsentantskabsmøde*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Jensen, Eva Skafté (2016, 4. oktober). Grammatiske termer. *Undervisningsministeriets referencegruppe*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Jensen, Eva Skafté, Mørch, Ida Elisabeth & Schack, Jørgen (2016, 13. oktober). Grammatiske termer. *16. Møde om Udforskningen af Dansk Sprog*. Århus: Århus Universitet.

- Jensen, Eva Skafte (2016, 28. oktober). Digitalisering af Ny forskning i grammatik. *Grammatiknetværksmødet*. København: Københavns Universitet.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 26. januar). Sprogsituationen i Danmark, Norden og EU. *Tale til Jørn Lunds 70-årsfødselsdag*. København: Københavns Universitet.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 29. januar). Sprogets udvikling. Især migrant og flygtning. *Dansk Journalistforbund*. København.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 3. marts). Det danske sprog. *Folkeuniversitetet*. København: Københavns Universitet.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 4. maj). Sprognævnets arbejde og sprogpoltiske aktiviteter for tænketanken om sprog. *Gymnasieskolernes Lærereforening*. København.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 9. juni). Dansk sprogpolitik. *Nynorsk Kulturcentrum*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 5. juli). Paneldebat ved Multilingual Europe: News and Recent Developments from the Language Communities. *META-FORUM 2016*. Portugal: Lissabon.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 19. august): Paneldebat ved Copenhagen Pride om nedsettende ord og udtryk. *Copenhagen Pride*. København: Regnbuepladsen.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 13. september). Watson og sprogteknologi. *VL-netværk*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 15. september). Klarsprog. *Referencegruppen for klarsprog*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 12. oktober). Om Dansk Sprognævns arbejde. *UCC-lærerstuderende*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 21. oktober). Om Dansk Sprognævns arbejde. *Norsk Språkråds sektion for klarsprog*. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 15. november). Sprognævnet under lup. *Danske Sprogseminarer*. København.
- Kirchmeier, Sabine (2016, 16. november). Sprognævnet under lup. *Danske Sprogseminarer*. Århus.
- Kjærgaard, Anne (2016, 18. november). Den gode indstilling – tips og tricks. *Hortens kommunedag*. Hellerup.
- Kjærgaard, Anne & Kirchmeier, Sabine (2016, 30. november). Dansk Sprognævn og arbejdet med klart sprog i det offentlige. *Seminar om klart sprog i det offentlige*. Offentligt ansatte. Frederiksberg: Dansk Sprognævn.
- Niemelä, Janne Boye (2016, 4. juli). Om Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Castberggaard*. Hedensted.
- Niemelä, Janne Boye (2016, 11. juli). Om Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Castberggaard*. Hedensted.
- Niemelä, Janne Boye & Kjærgaard, Anne (2016, 7. marts). Om Dansk Tegnsprogråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Døveforeningen af 1866*. København.
- Niemelä, Janne Boye & Kjærgaard, Anne (2016, 14. marts). Om Dansk Tegnsprogråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Aalborg Døveforening*. Aalborg.
- Niemelä, Janne Boye & Kjærgaard, Anne (2016, 15. marts). Om Dansk Tegnsprogråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Fredericia Døveforening*. Fredericia.

- Niemelä, Janne Boye & Kjærgaard, Anne (2016, 29. marts). Om Dansk Tegnsprogråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Aarhus Døveforening*. Århus.
- Niemelä, Janne Boye & Kjærgaard, Anne (2016, 5. april). Dialogmøde med samarbejdspartnere om Dansk Tegnsprogråd og Afdeling for Dansk Tegnsprog. *Døveforeningen af 1866*. København.
- Niemelä, Janne Boye (2016, 22. august). Om Afdeling for Dansk Tegnsprog. *CFD*. Søborg.

Aktivitetsplan for 2017

Forskning

Der satses i 2017 fortsat på formidling af forskningsresultater og anden information via nævnets hjemmeside. Det nuværende kvalitetsniveau fastholdes for at nævnet fortsat kan være en attraktiv samarbejdspartner for de forskningsmiljøer der beskæftiger sig med dansk og sprogvidenskab.

Nævnet håber at der i 2017 endelig kommer gang i forsøg med analyser af sproget i de sociale medier i samarbejde med DEIC og det danske Netarkiv. Forsinkelsen skyldes at Netarkivet endnu ikke har kunnet gøre de ønskede data tilgængelige. Der vil blive arbejdet videre på satsningsområderne *sproget i uddannelsessektoren*, især med analyse af gymnasiestile, og *sproget i den offentlige sektor*, bl.a. med en nordisk klarsprogskonference, og der vil blive søgt supplerende midler i det omfang det er muligt.

Det forventes at projektet om moderne importord i dansk vil kaste lys over hvordan importen af ord fra andre sprog – især fra engelsk – i de seneste 15 år har påvirket det danske ordforråd.

Rådgivning og oplysning

Nævnet satser på at fastholde en høj kvalitet i sine rådgivningstilbud, på at udvikle distributionen af information om det danske sprog via mange forskellige kanaler og på at øge antallet af brugere indenfor særlige målgrupper.

Samarbejdet med uddannelsesinstitutionerne skal fortsættes i 2017. Bl.a. vil der fortsat blive satset på at udvikle undervisnings- og informationsmateriale som er målrettet de enkelte grupper. Parallelt hermed vil der blive arbejdet på at udvikle tilbud der kan styrke klart sprog i den offentlige forvaltning, bl.a. i samarbejde med Digitaliseringsstyrelsen.

Arbejdet med at gøre nævnets publikationer, især Nyt fra Sprognævnet, tilgængelige digitalt vil fortsætte. Der arbejdes med at udnytte mulighederne for samspil mellem de forskellige platforme.

Normering

Nævnet vil fortsat sørge for en stabil drift af Retskrivningsordbogen på nettet og på andre platforme for at håndtere det stigende antal brugere. Der satses på at gøre Retskrivningsordbogen mere attraktiv ved at præsentere oplysningerne på en mere pædagogisk måde. Målet om forøgelse af antallet af ord i Retskrivningsordbogen med 150 ord om året fastholdes i 2017 og øges til 250 ord for 2018.

Der arbejdes fortsat med at udvikle sprogbrugsprincippets empiriske basis med udgangspunkt i nævnets tekstsamlinger hvor tekster kategoriseres efter hvor fejlfrie de er. Endvidere satses der på at udvikle samarbejdet med Microsoft og andre sprogteknologiske aktører om en højere kvalitet i dansk sprogteknologi. Der vil dog i 2017 blive arbejdet mindre på disse to områder, idet en del af resurserne vil blive omfordelt til projektet om moderne importord i dansk.

Tegnsprog

Afdeling for Dansk Tegnsprog fokuserer i 2017 på at arbejde videre på en række af de projekter der blev igangsat i 2016. Flere af projekterne har i løbet af 2016 forvandlet sig til driftsopgaver, fx skal afdelingen i løbet af 2017 fortsætte med at besvare spørgsmål om dansk tegnsprog og informere om sine aktiviteter på afdelingens Facebookside. Siden dansktegnprog.dk skal lanceres på tegnsprogsdagen 13.5.2017. Digitaliseringen af gamle optagelser af dansk tegnsprog fortsætter i 2017, og der arbejdes videre på at tilgængeliggøre de digitaliserede optagelser på CLARIN. Desuden arbejdes der videre på at etablere adgang til Ordbog over Dansk Tegnsprogs tegnbase. I 2017 står afdelingen desuden for at arrangere det nordiske tegnsprogsnetværks årlige netværksmøde og for at arrangere et eller flere indslag om tegnsprog på Nordisk sprogfest i Aarhus, der afholdes i september 2017.

Årets økonomiske resultat

Virksomhedens økonomiske hoved- og nøgletal.

1000 kr., løbende priser	2014	2015	2016
Resultatopgørelse			
Ordinære driftsindtægter	-13.893,1	-14.021,1	-13.988,6
– Heraf indtægtsført bevilling	-12.400,0	-11.900,0	-12.200,0
– Heraf eksterne indtægter	-1.493,1	-2.121,1	-1.788,6
Ordinære driftsomkostninger	14.020,4	13.403,0	13.399,0
– Heraf løn	7.992,5	7.815,5	8.458,8
– Heraf afskrivninger	912,7	700,7	1.009,6
– Heraf øvrige omkostninger	3.673,1	3.386,4	2.748,3
Resultat af ordinær drift	127,3	-618,1	-589,6
Resultat før finansielle poster	127,3	-618,1	-589,6
Årets resultat	609,2	-40,2	-3,4
Balance			
Anlægsaktiver	11.097,9	12.063,3	11.128,1
Omsætningsaktiver	5.795,2	4.576,5	4.132,0
Egenkapital	243,5	283,7	287,1
Langfristet gæld	10.224,2	11.705,6	11.228,3
Kortfristet gæld	5.143,7	3.855,6	3.060,4
Lånerammen	12.600,0	12.600,0	12.600,0
Træk på lånerammen	10.939,9	11.905,3	10.970,1
Finansielle nøgletal			
Udnyttelsesgrad af lånerammen	86,8%	94,5%	87,1%
Negativ udsvingsrate	54,1%	79,6%	81,7%
Overskudsgrad	-4,4%	0,3%	0,0%
Bevillingsandel	89,3%	84,9%	87,2%
KPI - karakter for udgiftsopfølgning			
Personaleoplysninger			
Antal årsværk	15,4	14,9	15,7
Årsværkspris	519,8	524,5	538,4
Lønomsætningsandel	57,5%	55,7%	60,5%
Lønsumsloft	5.900,0	7.000,0	6.800,0
Lønforbrug	7.399,4	7.377,8	8.014,0

Dansk Sprognævn har i forbindelse med flytningen til nye lokaler i det gamle radiohus på Rosenørns Allé 22 fået revurderet bevillingen. Nævnet har fra 2016 og frem til 2019 fået tilført 0,5 mio. kr., fra 2020 falder beløbet til 0,4 mio. kr. Bevillingsreguleringen dækker afskrivninger og finansielle udgifter i forbindelse med ombygning af lokaler.

Nævnet har i løbet af 2016 tilpasset sit udgiftsniveau til den økonomiske situation ved at undlade at genbesætte 1 1/2 forskerstilling og 1/2 administrativ stilling samt ved at foretage en række besparelser på driften.

Nævnet går ud af 2016 med et overskud på 3.375 kr.

Dansk Sprognævn

Worsaaesvej 19, 4. sal
1972 Frederiksberg C
Telefon: +45 33 74 74 00
Spørgetelefon.: +45 33 74 74 74
mandag-torsdag 10-12 og 13-15

www.dsn.dk

www.facebook.com/dansksproгнаevn.dk/
www.twitter.com/DanskSproгнаevn

Årsberetning 2016

© 2017 Dansk Sprognævn

ISBN 978-87-89410-72-2

Layout: Anna Falcon
www.annafalcon.dk